

U ime Allaha, Sveopćeg dobročinitelja, Milostivog

25

L O T O S - Bilten - Newsletter
No 25

Zenica , 2022

Izdavač:

Udruženje L O T O S Zenica, Zaštita mentalnog zdravlja

e-mail: lotos@bih.net.ba

www.lotos-mentalnozdravlje.com

facebook: Lotos- Zaštita mentalnog zdravlja

instagram: [lotos.mentalno.zdravlje/](https://www.instagram.com/lotos.mentalno.zdravlje/)

Za izdavača: Emina Hadžihalilović

Tehnička priprema i prevod na engleski jezik:

Enes Hadžihalilović

Štampa: Eurocopy Zenica

e-mail: euroccopy@yahoo.com

euroccopy@gmail.com

Bilten se publikuje jedanput godišnje

Naslovna strana – crtež Ivana Posavljak, 14 godina

“Moja domovina”

Zadnja strana – crtež Marina Jovović 16, godina

“Ptica”

LOTOS

**Zaštita mentalnog zdravlja; Protection de sante mental;
Mental Health Protection**

Udruženje je počelo raditi 1992. g., a registrovano je 23.08.1995. godine, pod reg. brojem R-II-90/95 sa svojstvom pravne osobe. Preregistracija je izvršena 11.12.1997. godine pod brojem 08-72-138/97 kod Ministarstva pravde ZE-DO kantona. Udruženje "Lotos" je osnovala grupa entuzijasta u toku rata. Sa novim Zakonom o udruženjima i fondacijama je usklađeno 03. februara 2010. godine uz stari broj 06-05-138-1/97.

Prioritetni sektori:

- zaštita mentalnog zdravlja
- demokratizacija i primjena ljudskih prava i sloboda
- civilno društvo
- umrežavanje

Misija organizacije:

- rad sa talentovanom djecom
- edukacija
- zaštita okoline
- integracija mentalno hendikepirane djece i omladine
- međusobna podrška porodicama sa invalidnim članovima
- razvoj dobrovoljnog sektora
- izgradnjа tolerancije u lokalnoj zajednici

Struktura organizacije:

Organizacija ima skupštinu, upravni odbor, izvršnog direktora i administrativno-finansijskog asistenta.

Organizacija izdaje godišnji bilten.

U "LOTOS", Lukovo polje br. 53., 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
Tel./fax: +387 (0)32 421 873

GSM: +387 (0)61 892 084, 061 186 955

www.lotos-mentalnozdravlje.com - e-mail: lotos@bih.net.ba

facebook: Lotos-Zaštita mentalnog zdravlja

Račun BAM:1610550003290078 kod Raiffeisen banke dd BiH
filijala Zenica

Nosioč računa (naziv računa) Udruženje Lotos

LOTOS

Zaštita mentalnog zdravlja; Protection de santé mentale;
Mental Health Protection

LOTOS Association was established in 1992, and registered on August 23, 1995.

Its areas of interests are:

- protection of mental health in children, youth, adolescents
- democratization, promotion and protection of human rights especially of marginalized social categories
- development of civil society
- networking

The Mission of LOTOS is to provide a safe space for the marginalized social categories, and to work:

- with talented children
- with children with development challenges and their parents and families
- with marginalized social categories
- on the development of the civil society and voluntary sector in our society
- on peace, human rights and tolerance building in our society.

LOTOS is a volunteer association of citizens, whose aim is to contribute to the human welfare in general. The association was registered in Zenica, Bosnia-Herzegovina, and acts as a non-party, multicultural community. It contributes to mental health protection of heavy wounded persons, paraplegics, refugees, mentally ill, as well as healthy children and adults.

LOTOS activities are carried out through the following:

- counselling office for mental health
- research projects
- recreational projects
- diagnostic-therapeutic projects
- educational programs for professionals and non-professionals
- joint projects with local, republic and international organizations who run the same programs
- translations, printing and distribution of the literature related to the field of mental health. LOTOS cares about multi cultures, reduces depression within families and raises self-respect and self-confidence at children and adults to a higher level.

Our volunteers bring peace and hope for the future.

How can you support LOTOS activities? Become a donor

Dođi, dođi ! Ma ko da si , ma gdje da si
Makar bio i nevjernik,
ili da se vatri moliš.
Opet dođi!
Naša tekija, nije tekija očaja.
Pa ako si i sto puta obećanje prekršio,
Opet dođi, samo dođi.

“M.DŽ. RUMI” (1207 -1273)

Hajde da sanjamo, hajde da igamo, hajde da letimo

Uvod

Najjednostavnija definicija mentalnog zdravlja je da je to sposobnost voljeti i raditi. Ako tome dodamo sposobnost da se sanja budan i da se igra obogaćujemo tu definiciju. Sanjanje otvara život, uljepšava ga i životni cilj čini dostižnim. Neki smatraju da talijanski stihovi "nel blu dipinto di blu" - u plavome oboji plavim se smatra da je himna sposobnosti sanjanja i igranja. U našem ovogodišnjem projektu nastojimo da volonteri i korisnici zajedno "lete".

U zapadnoj Evropi je pokrenuta kampanja razvoja mentalne pismenosti jer je uočeno da samo jedna od deset osoba dolazi po psihološku pomoć. I mi smo se pridružili ovoj kampanji nastojeći da roditelje, učitelje, trenere a i same ljudi mentalno opismenimo. Pridružite nam se!

Stručni tim Lotosa

Ništa se ne može
smatrati neuspjehom
ako uživate u procesu
njegovog stvaranja

Oprah Winfrey

Negdje daleko, u UN su postavljeni globalni ciljevi razvoja za naš svijet (planetu). Možemo se pitati šta mi imamo sa tim ciljevima, odgovor bi bio da svaki pojedinac organizacija, država može doprinositi svojim djelovanjem realizaciji ovih globalnih ciljeva i time nastojati poboljšati život svih stanovnika naše planete a ne samo svoje male društvene zajednice.

Mi smatramo da svojim djelovanjem udruženje Lotos doprinosi ovom zadatku, a vi nam možete pomoći svojim individualnim interesom i aktivnošću da svijet bude ljepši.

Sretno svima u Novoj 2023. godini

Prim.dr.mr.sci Aiša Smilbegović Hadžihalilović

U Zenici, 2022. godine

Najsretniji je onaj čovjek koji je učinio
sretnima najviše drugih ljudi.

Diderat

Predgovor

“Tako mi vremena! Čovjek je, zaista, na gubitku – osim onih ... koji čine dobra djela, jedni drugima preporučuju istinu i strpljenje!” – Kur'an, El Asr

Ako se, dok listamo bilten Lotosa prisjetimo sure El Asr, to će nam sigurno ugrijati srce i izmamiti osmijeh. Entuzijazam autora i saradnika ovog lista, njihove ideje i prakse pomoći i podrške onima kojima je potrebno zaista inspirišu. Tako “Lotosovci” ostaju bliži osobama u potrebi kao i jedni drugima. U ova teška vremena, gdje se čini da nam u životu još ostaju jedino kriza i strah, ovaj list nas uvodi u sasvim drugi svijet radosti, brige za druge, nesebičnosti, lakoće i lepršavosti. Lotosovci nas uče da pomažući drugima pomažemo sami sebi, najbrže i najdirektnije, te dajemo mnogo dubljih smisao i vlastitom životu; da nas riječ p r o l a z n o s t manje boli i da se osjećamo obogaćeni i sami sebi vrijedni.

Nada Mašić Smailbegović

Ugodne trenutke čitanja želi Vam udruženje Lotos.

Nada je naš "duhovnik" godinama. Ona je inžinjer fozike, doktor homeopatije i izvrstan poznavaoč monoteističkih religija kao i hindu religije i budizma. Ona je pravi izvor za ugodne razgovore i nove spoznaje o kosmičkoj inteligenciji ili Bogu.

Januar

1. januar: Svjetski dan porodice (UN)
10. januara: Međunarodni dan smijeha
20. januar: Zimski pejsaž – radosti raspusta uz druženje na planini
30. januar: dovršavamo Bilten za proteklu godinu i pripremamo promotivni materijal za „Lotos“

U prvim januarskim danima se obavezno organizuje radni sastanak na kojem se u opuštenoj atmosferi uz prepričavanje novogodišnjih dogodovština rezimiraju utisci od protekle godine.

STORSEN TALENT AGENCIJA d.o.o.

Benjamin i prijatelji

Pokloni Benjamina i prijatelja su uljepšali dan u prostoru Lotosa.

Ehlimana i Farisa uz djeda Mraza od Ivane

Ivana Jurišić već nekoliko godina je volonterka koja priprema sa svojim prijateljima novogodišnje paketiće za najmlađe lotosovce. Kao djevočica je bila štićenica Udruženja a sada je izrasla u vrijednu radnicu i motivisani volonterku

Nezira se u toku raspusta sprijateljila sa konjem Nivelina. Nezira je jahala svaki dan i sada čeka slobodne trenutke da ponovo ode vidjeti i jahati svoju prijateljicu.

Zima nije smetala da se održe sportske radionice u fisklturnoj sali.
Radionice je vodio prof. Jasmin Efendić. Djeca su uživala.

Ajša junior

dragu Aišu, nadam se da me se sjećate, dr. Uka Merdija. U penziji sam od 02.12.2021. godine i sada čistim neke papire i pronašla sam ove - pisma. Nadam se da još uvijek sarađujete sa mojoj dragom dr. Aišom. Tražila sam ali ona nije priključena na viber a ja iskreno ne znam na koji drugi način mogu da joj ovo pošaljem i da je podsjetim. Nadam se da će te joj pokazati ili bilo kako doznačiti. Mene su malo preplavile emocije. Moje pismo dr. Aiši vidite od kada datira ali i sada bih sve isto potpisala. Nadam se da će te joj nekako proslijediti.

Unaprijed hvala

dr. Uka

REPUBLIKA BOŠNA I HERCEGOVINA
ARMIJA REPUBLIKE BOŠNE I HERCEGOVINE
325. BRDEŠKA BRIGADA
Broj: 05/10-019-^{CJF}/94
Dana, 17.09.1994. godine

ODRŽANA REPUBLIKE
VOJNA TAJNA
POVJEDNIČKO

NAREDOBA BROJ 01/20-911-6/95.
NAREDOBA BROJ 01/20-911-6/95.
KOMANDANTA 325.bbr.
Dana, 01.12.1995.godine

ODRŽANA REPUBLIKE
VOJNA TAJNA
POVJEDNIČKO

Na osnovu člana 59. Uredbe sa zakonskom snagom o službi u ARBiH i
člana 2. i 10. Pravilnika o stimulativima i mjerama u O S A R BiH,
s izuzetnim rezultatima postignutim u izvođenju borbenih
djelatnosti i pozitivnog uticaja na ostale pripadnike jedinice

N A R E D U J E M :

1. Da se značkom "LJILJAN OD ZLATA" nagradi:

a) UKA /Mehmed/ MERDIJA , ljekar 2.bb /325.bbr.

2. Neka ova stimulativna mjera da još veći podstrek negredjenoj i
i stimulativno utiče u pozitivnom smislu.

3. Ovu Naredbu pročitati pred svećinskim strojem brigade, a podatke o
negredi unijeti u personalni kerton imenovane.

Dostavljenio:
- 1x Sektor za PiPP
- 1x Sektor za moral
- 1x s/s jed.

K O M A N D A N T
Kraljevica Mensud
pečet i potpis

Pažnost prepisa između ovjereva
pedatom i potpisom PK za P i PP
Mirsad

Dostavljenio:
- 1x K-di garnisonskih
- 1x OSO Vitez
- 1x Imenovane
- 1x s/s jed.

Poštovana prijateljice, koleginice, saradnice

Možda se nećete složiti sa ovim prijateljice, ali ja tako osjećam i želim to da istaknem na prvom mjestu.

Znajući kako cijenite napisano, a i ovako mi je lakše da "kažem" sve ono što osjećam, odlučila sam da se sada, kada više nisam tu, zahvalim na ovakav način za sve što ste učinili za mene.

A učinili ste mnogo. Učinili ste to da se osjećam vrlo sigurno, da cijenim sebe a onda naravno i druge. Naučili ste me saburu, naučili ste me da "spustim loptu" i prevaziđem stres. Podstakli ste me na jednu drugu vrstu rada sa djecom i omladinom u ordinaciji. Naučili ste me da je sa ovom populacijom bitnije biti dobro psihološki potkovan i prepoznati problem, nego im pregledati grlo, poslušati pluća, napisati uputnicu. Naučili ste me da u ordinaciji prije svega budem dobar slušalac jer je to što je našim klijentima bilo izuzetno potrebno, ali da budem i kritičar, te da ih podstaknem na razmišljanje i traženje izlaza iz vrlo čestih kriznih situacija.

Imala sam vrlo korektan odnos sa svojim koleginicama u Dispanzeru, ali mislim da sam sa Vama ostvarila najbolji. bili ste mi podrška, savjetnik, rame za plakanje, osoba od povjerenja sa kojom sam mogla bez bojazni da pričam i savjetujem se o svemu.

Jednom sam rekla, a Vi znate da je to zaista bilo iskreno, da mi je čast što Vas poznajem, što radim sa Vama i što sarađujem sa Vama. Naravno, i dalje tako mislim. Bilo je lijepo biti u društvu eminentnih stručnjaka na kongresu u Zagrebu, Sarajevu i na drugim mjestima gdje Vas ljudi cijene, a Vi ste mene predstavljali kao Vašu saradnicu i osobu koja ima "osjećaj" i zna prepoznati problem. Nadam se da će te mi oprostiti za ranija neshvaćanja dok Vas nisam upoznala i dok nisam upoznala Vaš rad. Nadam se da će moći i dalje svakako ostati u kontaktu i sarađivati. Takođe nadam se da ćete biti shvaćeni i naravno uspješni onako kako zaslužujete. Nemojte govoriti da ste više umorni i da nemate snage. Molim Vas da i dalje učite mlade jer od Vas se ima još mnogo toga naučiti. Mladi dolaze. Uz želje za dug i zdrav život, te uspjeh u radu, sa dubokim poštovanjem, pozdravljam Vas i zahvaljujem se, moja draga prijateljice.

Dr. Uka – Pašukan Merdija
specijalista školske medicine

LOTOS

Zaštita mentalnog zdravlja, Mental Health Protection, Protection de sante Mental
Zenica - Crkvica 60, Bosna i Hercegovina

Gđa Dr Merdija Uka

Predmet: Pismo zahvale

U povodu 10 godina djelovanja UG Lotos želimo da Vam zahvalimo na volonterskoj saradnji u realizaciji Lotos-ovih aktivnosti i projekata. Bili ste osoba svježeg duha, sposobna za timski rad i za učenje teorije psihičke traume i liječenje PTSD kod djece. Djeca prognanici i njihovi roditelji i domicilna djeca će Vas zadržati u pozitivnom sjećanju kao i lideri i drugi članovi našeg Udruženja. Ovim povodom podsjetićemo Vas i članove Vaše porodice na djelatnosti Lotos-a. Prioritetni sektorii rada su:

Zaštita mentalnog zdravlja	Demokratizacija i primjena ljudkih prava i sloboda
Civilno društvo	Umrežavanje
Misija organizacije:	
Rad sa talentovanom djecom	Edukacija
Zaštita okoline	Integracija mentalno hendikepirane djece
Podrška porodicama sa invalidnim članovima	
Razvoj dobrovoljnog sektora	
Izgradnja tolerancije u lokalnoj zajednici	

Vaši ljudski i profesionalni kvaliteti i znanje doprinijeli su realizaciji svakog stavka naše misije. Zahvaljujemo se još jednom što ste sa nama dijelili svoje znanje i svoje vrijeme na dobrobit zajednice sa željom da i dalje budete članica našeg tima i da dalje sazrijevate i na izgradnji svoje ličnosti i u sferi profesionalnog rada.

U Zenici, 23. avgusta 2005. godine

Za Lotos
Prim.dr.mr.sc. Aiša Hadžihalilović
Predsjednica Skupštine UG Lotos

Dvije zeničke primadone: gospođa Šefika Korkut Šunje i
prof. dr. Belma Pojskić - Arnautović

Safija Vučenović nam je pjesmom
uljepšala dan

Nezira Alagić je odsvirala „Sretan
rođendan, ti“

Krajem januara obilježavamo 89. rođendan naše glumice Šefike Korkut Sunje i rođendane svih članica rođenih u januaru. Bilo nam je lijepo i veselo I sada se spremamo za nove radne zadatke.

NAJČEŠĆI RAZLOZI POSJETE LOGOPEDU:

- *Usporen govor,*
- *Prebrz govor,*
- *Izostavljanje pojedinih glasova u izgovoru,*
- *Dodavanje pojedinih glasova u izgovoru*
- *Zamjena jednog glasa drugim glasom,*
- *Nerazvijen govor,*
- *Poremećaji razvoja govora,*
- *Poteškoće u čitanju i pisanju,*
- *Poteškoće u orientaciji u prostoru,*
- *Mucanje*

Lotosova logopedka provodi dijagnostiku i terapiju govornih poremećaja kod djece u saradnji sa drugim specijalistima koji prate razvoj djece.

Dodite bez straha, nemojte se bojati razgovora kod logopeda.

Preporučuje se da svako dijete sa navršene tri godine napravi pregled kod logopeda da se procjeni da li razvoj govora ide uobičajeno ili su potrebne neke terapeutske intervencije.

UPUTNICA PSIHOLOGU

- Osjećanje žalosti,
- Razni strahovi,
- Stres,
- Tjelesni problemi,
- Premorenost,
- Slabost,
- Gubitak apetita,
- Nesanicu,
- Noćni strahovi,
- Noćne more,
- Poremećaj razvoja govora,
- Teškoća učenja,
- Sindrom nespretnog djeteta,
- Autizam,
- Nemimo dijete,
- Ticovi,
- Noćno mokrenje u krevet,
- Nekontrolisano vršenje velike nužde,
- Mucanje,
- Griženje noktiju,
- Psihosomatske bolesti,
- Teške hronične bolesti u porodici,
- Savjeti u vezi sa profesionalnom orientacijom i drugo,
- Strah od škole

U savjetovalištu kod lotosovih psihologa možete dobiti odgovore na sva pitanja koja Vas interesuju u vezi rasta i razvoja djece.

Dođite bez straha, nemojte se bojati razgovora kod psihologa.

prim.dr. Aiša Smailbegović Hadžihalilović

Februar

- 7. februar - Međunarodni dan života
- 8. februar – Godišnjica Sarajevske olimpijade
- 11. februar - Svjetski dan bolesnika
- 13. februar - rođendan Habibice
- 14. februar - Valentinovo - Dan zaljubljenih
- 14. - 28. februar - Posjete prijateljskim organizacijama

Projekat "Hajde da sanjamo, hajde da igramo" je vodeći projekat za 2022. godinu

Najjednostavnija definicija mentalnog zdravlja je sposobnost da se radi i da se voli. Ako to prevedemo u dječiju dob to bi značilo da je dijete sposobno da se igra i da ima zdrave fantazije koje može da podijeli sa drugima.

U februaru započinjemo realizaciju našeg glavnog projekta za ovu kalendarsku godinu a planirane mjesecne aktivnosti pomažu da radionice iz oblasti zaštite mentalnog zdravlja u užem smislu budu obogaćene i doprinose ličnom jačanju zadovoljstvu u igri – radu.

Tri najčešće grupe problema u mentalnom zdravlju kod djece su: emocionalni poremećaji (depresija i anksioznost), hiperaktivnost i poremećaji ponašanja, agresivnost i antisocijalno ponašanje. Rizični faktori koji dovode do ovih smetnji su biološki, porodični i odgojni faktori među najvažnijima su siromaštvo i nesređeni porodični odnosi jer predstavljaju hronično stresno okruženje za dijete. Ukoliko se ne tretiraju na vrijeme, mentalni poremećaji postaju ozbiljniji, a njihove poslijedice teže. Emocionalne i ponašajne teškoće u djetinjstvu predstavljaju indikatore za kasnije rizično ponašanje; najčešće školski neuspjeh, maloljetničku delikvenciju i zloupotrebu opojnih sredstava u odrasloj dobi. Dobro mentalno zdravlje u djetinjstvu je osnova za optimalan psihološki razvoj, produktivne socijalne odnose, efikasno učenje i sposobnost da se brinemo o sebi, dobro fizičko zdravlje i efektivno ekonomsko učešće u odrasloj dobi.

**HAJDE DA SANJAMO
HAJDE DA IGRAMO**

Ehlimana sa svojim kreacijama.

a Love Me Tender

Elvis Presley—Vera Matson

The musical score consists of four staves of music. The first staff starts with G, followed by A7 and D7. The second staff starts with G, followed by A7 and D7. The third staff starts with G, followed by H7, Em, G7, C, and Cm. The fourth staff starts with G, followed by Dm and E7. The fifth staff starts with a 'fill.' and continues with 'For, my dar - lin'', 'I love you', and 'and I al - ways will.' The sixth staff starts with D7, followed by G, a repeat sign, D7, and G.

1. Love me ieh - der, love me sweet, nev - er let me go.
You have made my life com - plete, and I love you so.
Love me ten - der, love me true, all my dreams ful
fill.
For, my dar - lin', I love you
and I al - ways will.

and I al - ways will!

2. Love me tender, love me long,
take me to your heart.
For it's there that I belong,
and we'll never part.
Love me tender, love me true,
all my dreams fulfill.
For, my darlin', I love you,
and I always will.

3. Love me tender, love me dear,
tell me you are mine.
I'll be yours through all the years,
till the end of time.
Love me tender, love me true,
all my dreams fulfill.
For, my darlin', I love you,
and I always will!

Elvis Presley—Vera Matson

Uz Valentinovo smo pjevali klasične i moderne pjesme o ljubavi.

158. KO TI, KĆERI, POTRGA DERDANE

*"Ko ti, kćeri, potrga derdane?
Ko ti prosu biser i merdžane?"
"Jutros rano ja u bašču, mati,
podoh prve jorgovane brati.
Za derdan mi zape rosna grana,
pa se prosu ispod jorgovana!"*

*"A što su ti mutne oči tako,
k'o da nisi spavala nikako?"
"Negdje slavuj pjevaše sa grane,
ja ga slušah sve do zore rane.
Mila pjesma zanese me, opi,
pa do zore ja oka ne sklopi!"*

*"Kćeri moja, tugo moja, jao,
a ko ti je jelek raskopčao?"
"Ne karaj me, moja majko mila,
pa i ti si nekad mlada bila.
Mladost bujna, a i zora rujna,
raskopčaše moja njedra bujna!"*

Muzika: narodna
Tekst: A. Šantić

RUBATO

JAVNA USTANOVA BOSANSKO NARODNO POZORIŠTE ZENICA

Duboko ozlaženi odavješavano tratarske umjetnike i publiku, gradarstvo grada Zenice i šire javnosti da je u četvrtak, 17. februara 2022. godine u Zenici preminula

ŠEFIKA KORKUT-ŠUNJE

umirovljena glumica Bosanskog narodnog pozorišta Zenica, stalna članica Glumачkog ansambla od 1956. do 1991. godine.

Tunareći uloge u više od 170 predstava, režirajući njih desetak, te rukovodeci četiri godine Dječijom omladinskom i hikarskom skupom, Šefika Korkut-Šunje je dala nespojeni doprinos radu, razvoju i uspešnosti Bosanskog narodnog pozorišta Zenica. Začeočje glumčice angažmane u maloj je i na televiziji. Doprinosio je, također, radu BKZ, "Preporod", te određenim humanitarnim i nevladinih organizacijama. Za svoja glumačka ostvarenja dobila je nekoliko društvenih priznanja i nagrada među kojima su najznačajnija Plaketa i Nagrada "Adem Čirpan" za doprines razvoju bosanskohercegovačke teatarne scene i umjetnosti.

Konmemorativni skup povodom smrти Šefike Korkut-Šunje biće održan u salihotu 19. februara 2022. godine u Bosanskom narodnom pozorištu Zenica sa početkom u 10.00 sati.

Davanza će biti obavljeni isteg dana u 12.45 sati na Gradskom groblju Crkvice.

KOLEKTIV BOSANSKOG NARODNOG POZORIŠTA ZENICA

To je život, izgovara naša gđa Fatima Kulenović.
Uvijek igra SVJETLA i TAME

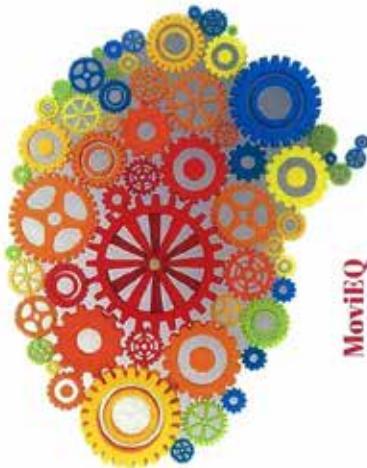
CERTIFICATE OF COMPLETION

THIS IS TO CERTIFY THAT

Mirjana Pudja

has successfully completed six
sessions of

ACTIVE AND CRITICAL
THINKING WORKSHOP

Mirjana Pudja

facilitator

24.02.2022
date

Mart

- 1. mart Dan suvereniteta Bosne i Hercegovine
- 8. mart Dan žena
- 14. mart Međunarodni dan rijeka
- 20. mart Dan Zenice
- 21. mart Prvi dan proljeća – odlazak u prirodu
- 21. mart Dan Down sindroma
- 21. mart Međunarodni dan borbe protiv rasizma
- 22. mart Svjetski dan voda
- 27. mart Dan teatra

Selma Hadžihalilović je bila delegatkinja Lotosa na svečanoj ceremoniji potpisivanja ugovora o ozvaničenju početka OCD projekata. Na slici je sa gospodom Stephen Kinloch Pichat, i H.E. Olav Reinertshen ambassador Kraljevine Norveške u Bosni i Hercegovini.

04. marta je bila svečana ceremonija u vezi projekta "Stvaranje povoljnijeg okruženja za civilno društvo u BiH koje finansira vlada Norveške a provodi UNDP. Na javni poziv je prislijelo oko 200 projekata. Donatori su izabrali 14 projekata među kojima je i projekat Lotosa. Mi u Lotosu smo vrlo sretni da je u tako jakoj konkurenciji naš projekat dobio dobre ocjene čime je potvrđen naš kvalitet i izuzetna motivacija za rad na dobrobit društvene zajednice.

Trening "Uvod u javno zagovaranje" u organizaciji AD ASSOCATION FOR DEMOCRATIC INITIATIVES održan je u Tuzli.

Učesnici treninga su se dobro družili a naša volonterka Semra Bukva je podijelila svoja iskustva sa korisnicima imao udruženja IC Lotos iz Tuzle koje studiraju pravo.

Centar za promociju civilnog društva organizirao je jednu uspješnu panel diskusiju 17.03.2022. Lotos su predstavljale stare saradnice doktorice dr. Aiša i dr. Merdija Uka.

Okupljanje mladih prije odlaska u kino.

Na sastanku koalicije "Pozitivna tolerancija" Lotos je predstavljala pedagogica Skender Merima

20. mart je rođendan našeg grada. Taj dan crtamo, pišemo sastave i pjesme na temu Zenica i šetamo.

Ognjen Grujić uposlenik Norveške ambasade u Bosnii Hercegovini upriličio je radnu posjetu radi upoznavanja sa radom naše organizacije.

LJUBIČASTI DAN – DAN PODRŠKE OBOLJELIM OD EPILEPSIJE

April

1. april Dan autizma
2. april Međunarodni dan dječije knjige (rođendan H.C.Andersena)
7. april Svjetski dan zdravlja
8. april Svjetski dan Roma
19. april Dan civilnih žrtava Grada Zenica
april je mjesec svijesti o stresu

Generalna skupština UN-a proglašila je 2. April Svjetskim danom s vjesnosti o Autizmu.

Autizam je neuro razvojni poremećaj kojeg karakteriše problem u komunikaciji i ponavljajuće ponašanje.

Radi se zapravo o cijelom spektru poremećaja koji ima svoje genetske i okolišne uzroke. Glavne karaktersistike autizma su: teškoće u socijalnim interakcijama, teškoće verbalne i neverbalne komunikacije, neuobičajno ponašanje, ograničenje aktivnosti i interesu te različite motoričke smjetnje.

Uz ove specifične simptome često postoji niz nespecifičnih simptoma, kao što su: fobije, poremećaji ishrane i spavanja, napadi bijesa, autoagresivnost..

Osobe sa autizmom mogu razviti preosjetljivost na zvukove , dodire, ukuse, mirise, svjetlost i boje. Neke osobe sa autizmom mogu dažive djelimično nezavisno, dok će drugima biti neophodna dodatna podrška tokom čitavog života. Autizam se obično razvije u prve tri godine života , a pogodjeno je pet puta više dječaka nego djevojčica.

Grafički simboli simtoma autizma.

17 april 2022.

Umro nam je Vlado !

Ta informacija je uzbudila sve članove Lotosa i izvukla suze.

Vladimir Andrej Mijatović bio je jedan od osnivača Lotosa i cijeli protekli period je svojom kamerom obilježavao značajne naše aktivnosti.

Bio je veoma ponosan na pripadnost Armiji Bosne i Hercegovine.

Neka je obasjan Božijom svjetlošću!

Redovne aktivnosti na livadi, Is mail i Ognjen premazuju sadolinom sto i klupe, ostali sade biljke ili se bave sportom. Gospodin Buro je donio osvježenje za sve učesnike akcije.

Stara (vječna) predsjednica dr. Aiša i mlada predsjednica Mirjana Puđa su uspješno realizirale konzert emisiju "Porodični magazin" radija Federacije Bosne i Hercegovine. Urednica emisije je novinarka Aida Hadžiabdić. U realizaciji je glavnu ulogu imao mobilni telefon jer je sva komunikacija išla preko mobilnog.
Mi se samo divimo dokle je tehnika sve dospjela.

Elsa

The European Law Students' Association
ZENICA

DODJELJUJE

CERTIFIKAT

kojim se potvrđuje da je

Senra Bušić

uspješno završila program Pravne klinike iz Okolišnog prava koja je organizirana u periodu od decembra do aprila 2022. godine.

Lejla Zilić-Čurić
ODITELJICA PROJEKTA

● V. ass. mr. iur. Lejla Zilić-Čurić

Aida Rihić
PREDSJEDNICA ELSA ZENICA
Aida Rihić

Maj

- 5. maj Dan sjećanja na ubijenu djecu Sarajeva
- 7. maj Dan džamija
- 15. maj Dan porodice
- 17. maj međunarodni dan borbe protiv homofobije i transfobije

Svi korisnici Lotosa djeca i omladina dobili su od Merhameta "bajraamluk". Na slici je Meliha Žutić.

SRDAČNO STE POZVANI

***UDRUŽENJE "LOTOS"
KLUB ŽENA RADA KOVO
UDRUŽENJE ŽENA JALIJA***

KOSMIČKE ŠIFRE

U ime Allaha, Sveopćeg Dobročinitelja, Milostivog

Čitava priroda je u svrhovitom skladu – minerali, voda, svjetlost, toplota, bakterije, virusi, insekti, ribe, ptice, svi međupovezani u eko lance i sve savršeno funkcioniše. Biljke proizvode kisik, životinje ugljen dioksid, sve se stvara, razvija, raste i onda uz pomoć bakterija ponovo razgrađuje. Na prvi pogled se čini da je jedino čovjek višak, da samo čovjek pravi nesklad, narušava prirodnu ravnotežu i svojim umom i dostignućima ugrožava rodnu planetu: dimom, asfaltom, neboderima, bombama uništava ljepotu i svetost pejsaža. To se dešava kada čovjek izgubi sklad i ravnotežu, kada pogrešno shvati svoju slobodu i kada ne razumije svoju svrhu. Priroda je savršenstvo i harmonija, tu sve ima svoju svrhu. Koja je svrha čovjeka?! Svi sveti spisi i svi veliki učitelji čovječanstva napominju da je Zemlja "učionica", laboratorij koji je dat čovjeku da promatra, prepoznaje, uči. Čovjek ima analitički um, pamćenje, govor, knjige, historiju. Njegova zadaća sigurno nije da bude slijepo i bespomoćno vezan za nagone, čula, teritoriju, godišnje cikluse. Čovjek u ovom svijetu može da uči od zvijezda i okeana, i mrava i pčela i dabrova i drveća i stijena, ali ne i da se poistovjeti sa njima. Oni su tako niz lekcija, stepenice na putu spoznaje. Čovjek je pobijedio razdaljine, razvio komunikaciju, pohranio svoja znanja u kompjuterske memorije, povezao se internetom sve to služi za dalje, za više, da ljudi uče jedni od drugih, da se upoznaju, prepoznaju, udruže i uporede znanja, da prepoznaju svoju ljudsku svrhu i da krenu ka njoj.

Treba otkriti svoju višu prirodu, duboko osjetiti da nismo životinje bespomoćno vezane za određeni tip života. Život životinja je veoma dostojanstven i vrijedan poštovanja kada je riječ o životinji, ali za čovjeka to je ogroman korak unazad. Čovjek mora dalje, do svog višeg bića, do svog boljeg dijela, do onoga u njemu što prepoznaće, povezuje, voli, razumije, opršta i pomaže, do onoga u njemu što zna "da drugom smije činiti samo ono što želi da i drugi njemu čine", jer "sve se vraća", do onog "ako ubije jednog kao da je ubio sve i ako spasi jednog, kao da je spasio sve" ... do onog da je čista namjera "ispravan nijet", presudan u bilo kojoj aktivnosti...

Dug je put od usnule materije do probuđene svijesti o jedinstvu svega stvorenog koju je Rumi opjevao stihovima: "Bio sam kamen i cvijet i zvijer, odletiću kao anđeo bijelih krila".

Čovjekova svrha je duhovni razvoj, viša svjesnost, dobrota, mir, spoznaja da postoji UNIVERZALNA KOSMIČKA SVIJEST, da se ništa u ovoj učionici ne događa slučajno, da je sve uređeno za lekciju do koje smo upravo stigli... Kada se osvijesti istina da smo dio KOSMIČKOG plana, da nismo prepušteni nizu besmislenih slučajnosti, da "NIŠTA NIJE SLUČAJNO", onda smo možda spremni da zamolimo Vrhovno Biće, Vrhovnu Svest, da se uskladimo sa njom, da se ne opiremo i ne batrgamo tvdoglavu vjerujući u besmisao. Tog momenta mi želimo da svaka naša misao, riječ i djelo budu usklađeni sa Vrhovnom Voljom i tada je zazivamo na početku svake aktivnosti. Jedni kažu: "Bože pomozi, Ti me vodi jer bolje znaš", drugi to isto kažu izgovarajući: Bismilu, Mahamantru, Hari Om Tat Sat... Ima mnogo načina da se zazove Onaj koji vodi na pravi put. Iskrenost molitve je mnogo važnija od riječi koje se upotrijebe. Jedno je sigurno, oni koji svjesno mole za vodstvo i pomoć, ti znaju da im je odgovoreno, olakšano, razjašnjeno... i da su dobili pomoć "odakle se nisu ni nadali"...

Nada Mašić

Članice Lotosa – gošće u klubu žena Radakovo

Gospođa Mara Šojić sa članicama kluba

U drugom dijelu ovogdruženja Ladislav Lado Peša je osvajao sve prisutne svojim muziciranjem na gitari.

Članice Kluba žena "Radakovo" su pripremile bogatu trpezu

U okviru aktivnosti projekta "Pozitivna tolerancija OSCE BiH je organizovao manifestaciju promocije gradova Jajce i Vareš. Učešće članica Lotosa je doprinjelo uspjehu ovog susreta.

"Na sindikalnim" fotografijama su naše članice i glumice Slavica, Sedžida, Angela i Zora

Jajce je kraljevski grad i grad zasjedanja AVNOJ-a I svojom istorijom i svojim prirodnim ljepotama oduševljava posjetioce.

JUNI

- 4. juni UN-ov Dan nevinih žrtava djece – žrtava agresije
- 5. juni Dan čovjekove okoline
- 20. juni Izlet na „Branu II“ – Likovna radionica u prirodi
- 20. juni Svjetski dan izbjeglica
- 26. juni Međunarodni dan borbe protiv zloupotrebe droge i nezakonite trgovine ljudima
- 26. juni Dan povelje UN

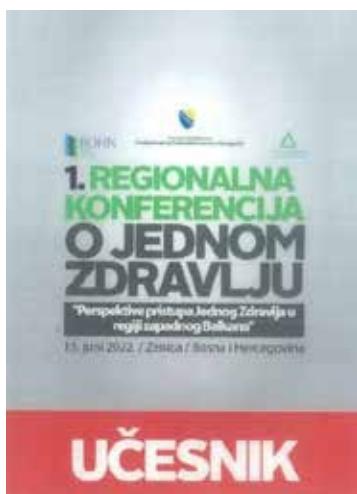
Dan PP ustanove "Sindibad" iz Zenice. Uspješno sarađujemo već punih osam godina od dolaska malog Ismaila u Lotos a potom u "Sindibad". Prilikom ovog praznika gospođa Šefika Softić je uručila zahvalnice dr. Aiši, odgajateljici Nisveti Kozlić i drugim vrijednim profesionalcima u oblasti pedagogije.

Peti juni je Dan zaštite čovjekove okoline i na lijepoj radionici u prirodi djeca su našla puževe i pustili svojoj mašti uzlet. Za puževe su napravljeni obdanište, dnevni boravak i škola. Bilo je pravo zadovoljstvo pustiti djecu i promatrati kako bez straha sakupljaju puževe i daju im uloge. U blizini je protrčao i jedan debeljuškasti jež ali ga nismo stigli fotografisati.

Nezira i Tarik su pustili uzlet svojoj mašti.

Lotos je bio učesnik i na ovoj zanimljivoj konferenciji. Da je bilo nekoliko riječi od slavnog Rumija bilo bi potpunije u filozofskom smislu.

UDRUŽENJE DEFEKTOLOGA,
EDUKATORA-REHABILITATORA
„STOL“

UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET

UDRUŽENJE DEFEKTOLOGA, EDUKATORA-REHABILITATORA „STOL“

I

PEDAGOŠKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

DODJELJUJU

CERTIFIKAT

AIŠA SMAILBEGOVIĆ HADŽIHALILOVIĆ

ZA UČEŠĆE NA 5. MEĐUNARODNOJ KONFERENCIJI
„MULTIDISCIPLINARNI PRISTUPI U EDUKACIJI I REHABILITACIJI“

Sarajevo, 10.06. - 12.06.2022. godine

PREDSEDNIK UDRUŽENJA DEFEKTOLOGA,
EDUKATORA-REHABILITATORA „STOL“

Mrđa Šećer Hadžić

DEKAN PEDAGOŠKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U SARAJEVU

Prof. dr. Daniel Maletić

Prof. dr. Michael F. Giangreco je sa univerziteta Vermont u USA. Na slici je dr. Aiša sa profesorom u razgovoru o poziciji asistenata u praksi (porodica, škola, ustanova). Ovaj susret je upriličen na petoj Međunarodnoj konferenciji "Multidisciplinarni pris tupi u edukaciji i rehabilitaciji" u Sarajevu od 10. do 12. juna ove godine. Konferencija je bila veoma uspješna i bilo je pravo uživanje biti učesnik na istoj.

UDRUŽENJE DEFEKTOLOGA,
EDUKATORA-REHABILITATORA
„STOL“

UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET

UDRUŽENJE DEFEKTOLOGA, EDUKATORA-REHABILITATORA „STOL“

|

PEDAGOŠKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

DODJELJUJU

CERTIFIKAT

AIŠA SMAILBEGOVIĆ HADŽIHALILOVIĆ

ZA UČEŠĆE NA 5. MEĐUNARODNOJ KONFERENCIJI
„MULTIDISCIPLINARNI PRISTUPI U EDUKACIJI I REHABILITACIJI“

Sarajevo, 10.06. - 12.06.2022. godine

PREDSEDNIK UDRUŽENJA DEFEKTOLOGA,
EDUKATORA-REHABILITATORA „STOL“

Mrđa Šeško Hadžić

DEKAN PEDAGOŠKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U SARAJEVU

Prof. dr. Daniel Maletić

JULI

- 6. juli - Dan saradnje (prva subota mjeseca jula)
- 11. juli - Svjetski dan civilnih žrtava rata
- 11. juli - Dan genocida u Srebrenici
- 21. juli - Dan sladoleda

Mali jubilej! Mirsad Uzunović – Pise i dr. Aiša pišu naše biltene već 25 godina. Ove godine je jubilarni 25. broj. Bilten predstavlja godišnji narativni izvještaj aktivnosti Lotosa i doprinosi afirmaciji našeg udruženja.

Semra je imala rođendan, Ula je dala uslove za fakultet, bio je bajram. To je sve prilika da se upriliči jedno grupno lijepo druženje i veselje. Brige i životne probleme ostavljamo za individualne seanse.

U susret Srebrenici

Srebrenički cvijet

Enes Kopić je na svom crtežu predstavio majke koje su izgubile svoje sinove okupljene oko tabuta. "One su u bijelom kao meleci ili anđeli dok na konačan put isprućaju svoje sinove."

Bijela boja latica cvijeta predstavlja stradanje, zelena boja koja je u središtu cvijeta predstavlja nadu, i tabut oko kojeg su okupljene majke, a 11 latica simboliziraju 11. juli 1995.

JEDANAESTI JULI

DANAS BUDITE TIHI

SREBRENIČKA

Našla sam,
evo našla sam.
Tu su, ovo su oni!

Vidi ih, Hamdija
k'o majski cvijet
rosom okupan.

Pogledaj ih, Hamdo,
još ista odjeća
na njima.

Ej, blago majki,
dugo se vidjeli nismo,
al' neka, tu ste!

Prenem se iz sna,
Hamdija, Hamdija!

Budi se, našla sam sinove!
Javiše mi – kosti su možda njihove.
Bila sam tamo, vidjela,
ono su moj Ahmed i moj Munir.
Sokoli majkini.

Evo ovako živim
već sedam godina.

Budim se iz sna svaku noć
već sedam godina.

Da mrtvom mužu saopštим
da sam kosti
mrtve nam djece pronašla.

A ja još ni njegove,
a ni kosti mrtve nam djece
nisam našla.

Esmeralda Hamzić, Mostar 2000.

Odbranili smo našu zemlju

Preslikava se život djeci zemlje koja je bosa trnjem gazila

Lomi majku bol što joj sina nema

Odavno je granata pala

A na trnje naše zemlje još se rasipa

Majka i dalje kroz prozor gleda i plače...

Lomi majku za bol što joj sina nema

Razumijem ja sve... razumijem ja tu majku jer...

Sin te majke, što kroz prozor gleda i plače, je moj voljeni...

Ispratila sam ga u rat.

Ja...nisam znala da ga neću dočekati...

Ubili su ga u tom nesretnom ratu...

Ranjenog mi ga donijeli na nosilima

Posljednji put sam vidjela njegove svjetloplave oči

Koje su tad nekako postale tamne

Posljednji put mi je izgovorio ime i u amanet ostavio mi

Našeg sina, još uvijek vezanog za bešiku

Njegov posljednji uzdah se ote

Kad bješe krvavo nebo

Reče da smo odbranili našu zemlju i umre

Umre tu...na mojim rukama

Kad bješe krvavo nebo

Godinama poslije nosila sam tu sliku

U laticama svog sjećanja

Svaki put kad sam ga htjela vidjeti

Gledala sam našeg sina

Imao je plave oči

Kao i on...

Godinama poslije

Jedna majka neutješna kroz prozor gleda

I očekuje povratak sina

Jedan otac ubijen

Jedna žena u duši sahranjena

Jedan sin odrasta odavno postavši jetim

A ja gledam u nebo
I molim Boga da mi samo na san dođe on reći
„Odbojili smo našu zemlju“

Semra Bukva

Semra Bukva,
studentica prava,
ima vise talenata.

OVO SAM JA SADA

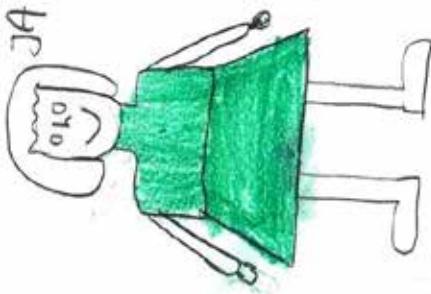
Ranja

JA BEREBR CUSCE

JA KADA ODRASTEM

Skoro mes

OVO SAM JA SADA

JA KADA ODRASTEM

Ja znam svirat -
Mi znamo svirat -

LJETNE MUZIČKE RADIONICE

Draga djeco, eto
došlo nam je ljeto
već cvrkuće lasta
sa staroga hrasta

PROGRAM

Bubanj – jutarnji pozdrav
Muppet show (volim te, mi znamo svirati)
Šumski orkestar
Engleska pjesma
Brojalica
Kad ljubi Bosanac

Asistenti na projektu:

Babić	Amna
Berrigen	Dean
Berrigen	Elvira
Fejzić	Senka
Hadžihalilović	Emina
Smajić	Ula
Smailbegović	Aiša
Puđa	Mirjana
Tucaković	Smiljana

Norwegian Embassy
Sarajevo

EMBRACE

Šumski orkestar: Na svakom izletu nađemo različite grane iz blizine "srca drveta" i za čas napravimo orkestar jer svako drvo drugčije zvuči. Na obali rijeke ili potoka različito kamenje veće i manje takođe proizvodi zvuk ako se lijepo udara.

The owner of this certificate has participated in a project supported by the European Union Erasmus+ programme. Erasmus+ supports the educational, professional and personal development of individuals in the education, training, youth and sport fields. It offers opportunities for learning mobility and active participation for young people, as well as professional development and cooperation for youth workers and youth work organisations.

Erasmus+

SEMRA BUKVA

born on 06/07/2000
participated in the Youth Exchange

PER ASPERA AD ASTRA!

in Selce, Croatia

from 15/07/2022 to 24/07/2022

About the project:

The MAIN OBJECTIVE of project is to encourage the learning and understanding of human rights in youth, in order to empower them to actively represent their rights and the rights of the others. The SPECIFIC OBJECTIVES of the project are: to acquire new knowledge of human rights; promoting understanding and respect of cultural differences; empowering young people for more active citizenship; promoting democracy, social justice, community harmony, solidarity and friendship between people.

This certificate has been issued by Udruga udomitelja za djecu Osmijeh

Dubravka Čadešević

President

Date: 24/07/2022

Cordialov

Youthpass is a Europe-wide validation system for vocational and informal learning within the European Union youth programmes.

The ID of this certificate is AYX93CVHVAJLJLHEZ.
To verify this ID, please go to the Youthpass website at
<https://www.youthpass.eu/validate/cert/> or scan this QR code.

Youthpass

Makes your learning visible

Erasmus+

PROJECT CONTEXT

PROJECT DETAILS

Below are further details about the project in which Semira Isakva participated.

Per aspera ad astra!

Youth Exchange | 15/07/2022~24/07/2022 | in Selce, Croatia

Main activities: Convention on human rights; recognition of diversity, non-violence and education; sexual and gender equality; work in the local community; European belonging.

Hosting organisation: Udružna udružitelje za djecu 'Dariljek' Đurđevac

Partners: Udržbenje građaka "Soci na dlanu" Banja Luka

Group: 42 participants from: Bosnia and Herzegovina and Croatia

The working languages of the project were Croatian.

For further information about the Erasmus+ programme can be found here: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en.
More information about this project can be found in the Erasmus+ Projects Results Platform:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en?projID=10107520

Youthpass

Makes your learning visible

August

- 1. august Međunarodni dan prijateljstva
- 10. august Međunarodni dan lavova
- 12. august Međunarodni dan mladih
- 29. august Dan povelje Kulina Bana

Kakva radost živjeti.

Djeca su narasla. Avgust 2022. nam je počeo sa dvije svadbe.

Među domaćinima su članice Nermina Smajić Anja Puđa, Vanesa Đukić i
Mirza Bošnjak

Međunarodni kamp mladih u Bugarskoj 2013.
Vanesa na vrhu piramide.

Vanesa Đukić, naša volonterka odlazi na vjenčanje.

Kanita sa prijateljicom Majdom bila je članica Lotosa već kao djevojčica.
(na slici desno)

06. augusta 2022. godine vjenčanje Kanite i Kenana.

Zajednički izlet na Vlašić korisnika svih generacija Lotosa je prilog našeg obilježavanja Dana prijateljstva i Dana mladih.

I evo ga 23. august 2022. godine

Na ovaj dan se uvijek sjećamo naših formalnih početaka. Taj datum je vezan uz osnivačku Skupštinu i prvu službenu registraciju Udruženja.

Osnivac Udrževanja

*Hadzihalilovic Aisa, Mustafic Sabiba
Mustafic Fadil, Hadzihalilovic Reuf,
Muslic Remzija, Muslic Safija,
Dizdarevic Fatima, Dizdarevic Sado,
Sahman Smajla, Sahman Emir,
Hadzihalilovic Selma, Jakupovic Amela,
Jakupovic Fehim, Spahic Halid,
Spahic Sakiba, Smajlic Fadil,
Jasarevic Emin, Zejnici Emir,
Justic Tinka, Klobucarevic Jelena,
Uzunovic Mirsad, Uzunovic Azra,
Tomcuk Naila, Mijatovic Vladimir,
Buljubasic Ruvejda, Buljubasic Salko,
Kovac Belma, Caiic Hussin, Kadric Serif*

Kandidaciona komisija je za Predsjednika Skupštine predložila dr Aisu Hadžihalilović a za zamjenika Selmu Hadžihalilović.

Priekšķīs ir iedņestās vissām

Za članove izvršnog odbora su predloženi :
Aisa Hadžihalilović, Selma Hadžihalilović,
Sahiba Mustafić, Jelena Klobucarević, Belma Kovac,
Alič Esrefa, Remzija Mušlić.

Za članove nadzornog odbora su predloženi
Smačić Fadil, Milićević Vlado, Jazarević Emilia

Za članove Komisije za suradju sa drugim organima i
inicijama su predloženi:
Selma Hadžihalilović, Sabiha Mustać, Belma Kovac.
Priredio su i ujednočeno usvojeni.

Odluka stupa na snagu odmah, a dostavice se uz ostale materijale Visem Sudu u Zenici radi upisa u Registar Udrženja Gradjana.

Prezident Udrženja
prive de mir. sri Aijo Hadiyah

WELL SITES & FURNACES
MARCH 21-22, 1995
TRENTON, NJ 08806

Visti suđi u Želježi po sudjeli Kraljevaca, a vasprijetom predstavnicima nadležnog odbora preuzele su VENDEZIJSKI OS-NOVNI IZVJEŠTAJ ZA VELIKU IZMENJU IZ 1807. GODINE. Na isto vrijeme doneseno je i izvješće o Želježu, Četvrtici itd. Svi su upisani u registar utvrđenog na Šestoj sastanku predstavnika, dan 20.11.1807., u četvrt. satova u j.

第3章 多媒体技术

Училище на о. Николай Абасовъ въ Краснодаръ. Училище на о. Николай Абасовъ въ Краснодаръ. Училище на о. Николай Абасовъ въ Краснодаръ.

Table 1a. Lavelles and sedimentation factors in 22 sites.

Ugovaranje je djelevođi na području Republike Bosne i Hercegovine
Djelovanje nastupajući i predstavničkič Dr Aljaž HABIBIĆ

prezidenta Republike Srpske i ŠEŠKA KARADŽIĆEVU, posmatrajući
izvješćaj oštora Srpske.

Davanji učinak je deaktivacija hidroksena je:

Da moguće strukturalne i druge grednje koji izazivaju interse, propisuju ih kore sreću obliku odgovarajućim reakcijama. U drugim slučajevima aktivnosti se budu preduzeti organske podelje drukčine učinkovitije i tako spriječavati i otklanjanje hidroksena sa mase i ovime spriječiti održavanje hidroksenove učinkovitosti. U nekim slučajevima je potrebno odgovarajućih njima kod nekih živih organa sa kojima su u kontaktu postići dovoljno potisak u svrhu usporavaњa novog hidroksenova akcije sa vježbom.

U nekim slučajevima je potrebno da se učinkovitost hidroksenova problema u ciljenu neutraliziraju, aktiveraju učinkovitost organizma ili spriječuju njegovu učinkovitost. Takođe, nekih hidroksenova su u učinkovitosti uvećani, a nekih su u učinkovitosti smanjeni. U rezultatu veća učinkovitost koja se uvećava putem primjene osobljivih

Uzročnik je davan u svrhu sude poduzete uključje za opis i
degistarovanje u dojmove podatke koji se odnositi na poslovne i državne
institucije, način i sposobnost kojima su obavljeni ili ne obavljani
enginske upravljanja i prethodno rade Uzročnika, a zato od 15 dana od
dane obavljene učešće u poslovu se koliki se moguće je izostaviti.

Nakon toga je odlučeno da će učinko svoje spajalnosti i pregranične uljepšave povećati tako da obavljajuju poljoprivredne radove i gospodarske aktivnosti pod vodstvom upravnog odbora.

REFERENCES

Predsjednik skupštine Vojvodine smatra da BiH niti je
pravljio Srbiju, dok je u vlasništvu LCG-a "MORO" 2001-ka, na vrijeme
u kojem, podiže je dana 20.8.1995., godine oskobljuje se opis izdavanja
i registracije udruženja. Na mjestu je predsjednik Odbora u sastavu
Vojvodine, članak na sastavu skupštine, BiHstat, uprava vojvodine
osnovna udruženja, vršiak organa upravljanja, Preduzeće rane i Odbor
i sastupnici i predstavnici Miroslavčića.

Lekalitetski je učinkoviti ovaj metod za uradite s dostavljeno informacijom o svim delovima uključujući:

- da je bila učestvula u mještaju na području Šibenika, te da je učestvula u organizaciji i održavanju "Lutov" koncerta, sa sjednicom u Šibeniku, te da, osimvećen na manifestaciju skupština koja je obuhvatila dan 28. IV. 1993. godine u Šibeniku i održevala se u prostoru na ulici Ml. II. Zaborava i stradovanja crnogorskih istok. list br. 25/94.

- da je status dosije u skladu s odredbom iz čl. 17., novosednačke, a
- da njezinim dajućim Upravljačkim osobljem ne otevare neodgovarajuća odljiva iz odredba čl. 4. članaka 6. oznake i uključujući građane.

Na žalbi se ne stabiliziraju, a takođe ističu se:

- da je status dosije u skladu s odredbom iz čl. 17., novosednačke,
- da njezinim dajućim Upravljačkim osobljem ne otevare neodgovarajuća odljiva iz odredba čl. 4. članaka 6. oznake i uključujući građane.

Na osnovu iznajmljivanja odredjeno je da se uključi primarni stručni odgovorni za rad na opštoj poslovnoj i organizacionoj razini.

Pravna poslovanja
Pravni vlog rješenja mreže se individual-
no u svim od 8 zemalja Evropske unije
ili putem svog zadaća, uključujući
dopravljanje predviđenih mjerama i uvo-
zne mreže, kajti vrlo nedostatno jednokratno

U Zenici, 13. avgusta 1995.

POPIS OSNIVACA

Red. broj	Ime i prezime	Dan, mjesec i godina rođenja	Mjesto rođenja	Adresa stanovanja	IMB6	Vlasnični poštis
1	KUBAT, ŠEJFIJA	19.05.1952.	ZENICA	AE. 81/A 22	1905957375504	Kubat
2	HADZIĆ, HANIF, AIDA	4.06.1942.	LUDIĆ	CARKVICE 60	0406946195040	Hadžić
3	ŠAHMAN, SHADIJA	26.08.1952.	Vitez	TAVNIČKA 36	2408951965597	Šahman, Šadija
4	ŠAHMAN, EMIR	06.08.1976.	Zenica	TAVNIČKA 36	0808976191606	Šahman, Emir
5	GARANOVIĆ, MIRSAD	01.09.1968	Zenica	SEJINENSKA 67	08.03986675009	Garanović
6	GRANOVČIĆ, Svetlana	16.07.1965	Zenica	SEJINENSKA 67	08.03986719007	Granovičić
7	HADŽIĆ, HAFIZOLIC, REŠE	22.03.1943	Vitez	CMLICE 60	2203939594000	Hadžić, Hafizolic
8	JEDRKO, ĐORĐE, ENRIKO	28.06.1979	Zenica	CMLICE 60	2806915193011	Jedrko
9	DUŠKO, JOSA	06.05.1976.	Kone-njivoš	MESTA DROMADEN	0805961674972	Duško
10	MARIŠIĆ, Mahir	08.11.1979	Zenica	CMLICE 64/C	0819791920008	Marišić
11	HEPĆ, SINA	17.12.1976	Zenica	UČKA 2/65	171239190002	Hepć
12	GRULOGIĆ, JELAŠNA	20.05.1975	VASSEJJE	OBRAZNI BUREAU 665	20055749537	Grulogić, Jelašna
13	LAĐIĆ, MILOVIT	25.3.1961	Zemica	NARODNE NOVINE	25033660000	Lađić, Milovit
14	SEPIĆ, ČETNAJIC	22.11.1950	Vitez	ZLATO 34	221.950191619	Sepić, Četnajic
15	ZETRA, HOSIC	23.10.1953	STOJAC	UVRATEČKA 27/23	1505915930	Zetra, Hosic
16	PASARČIĆ, MILOVIT	09.12.1972.	BAGDILICA	HOBOMUCA 107	0912947810002	Pasarčić, Milovit
17	MIŠA, ŠIPČIĆ	19.08.1978	Zelica	TRUČE 6/10	02317805003	Miša, Šipčić
18	REŠEĆEVIĆ, VESNA	4.11.1958	DOBOS	CRESCENCE 111	01497819164	Rešević, Vesna
19	SPAHIĆ, STARIĆA	14.08.1957	MAGLAJ	146.1. RAJCA, NIKITA 7C	1404257700025	Sparić, Starića
20	SALIŽEĆ, ĐORĐE	6.6.1970	ŠEĆERČEK 19/29	VILAS 5	0612320272757	Saližić, Đorđe

Obrasc broj 3 - Popis osnivaca ustanova gradama

POPIS OSNIVACA

U proteklom periodu koji smo dokumentovali izdavanjem naših 24 biltena je bilo vrlo lijepih trenutaka, a takođe i vrlo ružnih trenutaka. Iz perioda od 27 godina je nemoguće izdvojiti mnogo uspomena a za ilustraciju odabrali smo nasumice samo nekoliko, dobili smo nekoliko značajnih nagrada a od loših stvari se sjećamo da nam je tri puta bilo otkazano gostoprivstvo - prostor za rad i tri puta smo imali velike poplave.

 DOM ZDRAVLJA ZENICA

LOTOŠ

Udruženje građana za zaštitu
mentalnog zdravlja

ZENICA

Miljenko Bećirović 2; 72000 Zenica

Telefon: 23-418, 24-208, 126-156

Ziro račun: 12300-603-1412

Dovizni račun: 12300-603-42

Broj: 21-1045/95

Zenica, 12.10.1995. godine

Predmet: Saglasnost za preuređenje umutarajeg
prestera Dispansera za kancelariju
LOTOŠA

U vezi vašeg pisma broj: 599/95 od 6.10.1995. godine,
maglani smo da preuređenje umutarajeg prestera kašeg
Dispansera za kancelariju Udruženja građana za zaštitu mental-
nog zdravlja LOTOŠ na sjedištem u Zenici.

Za preuređenji prester kašem tražiti mjesecnu zakupinu, ali je LOTOŠ dužan da snosi sve tekuće troškove koje
estvari svakodnevnim radom (struža, voda, telefon, šišćenje
i sl.).

S poštovanjem.

Prim.dr. Muhamed Hadžibegović

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENICKO - DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU
POLITIKU I IZBJEGLICE

*Udruženje građana za zaštitu mentalnog
zdravlja djece i invalidnih lica
"Lotos"
Zenica*

Zenica, 22.10.1999. godine

Vaš znak:

Naš znak: 11-35-270/29

Predmet: **Pismo preporek**

Na području Zeničko-dobojskog kantona, ne tako daleke 1992. godine razvila se i pretočila u formu udruženja građana "Lotos", za to vrijeme jedinstvena lokalna inicijativa sa zadatom da obezbjeđuje i u praksi provodi ideju o ljudskim pravima i mentalnom zdravlju ljudi.

"Lotos" je lokalna organizacija za zaštitu mentalnog zdravlja djece i invalidnih lica, koja pri svom radu i djelovanju koristi savremene metode rada u vidu savjetovanja, seminara, dogovora i drugih projekata koji doprinose razvoju lokalne demokratije. Nastojanje "Lotosovaca" naročito su usmjereno ka integraciji umjerenog retardiranih osoba koje su inače živjele u svojevrsnoj izolaciji, u svakodnevni život zajednice kojoj pripadaju i zdravih osoba koje ih okružuju. To je, sa aspekta socijalne psihologije vrlo značajan zadatak i pomak, jer se na taj način eliminisu negativni stavovi zajednice prema licima sa invaliditetom. Posebno je zapužen angažman ove organizacije na očuvanju mentalnog zdravlja djece kao i ona koja u svom ponašanju iskazuju ili mogu iskazivati određene elemente koji predstavljaju takozvane riziko faktore u ponašanju. Razni vidovi pomoći kako materijalne tako i nematerijalne prirode vezani su za ime ove organizacije, koja kroz raznovrsna druženja, takmičenja, pomoći u ospoznavanju za život i rad, predstavljanju kroz primjerene kulture i javne manifestacije široj javnosti ovog grada i kantona uopšte, svakako doprinosi afirmaciji reda sa kategorijom lica koja, malo ko razumije, ali od svih trebaju pomoći.

Ipak, grupa entuzijasta, humanista i ostalih ljudi dobre volje okupljenih oko "Lotosa" zna prepoznati i cijeniti vrijednosti koje positivno invalidna lica i u tom pravcu ovo Ministerstvo im daje punu podršku. Rezultati njihovog rada su najbolja preporeka za njihovu dalju afirmaciju i angažman na ovom prostoru.

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kučukovići br. 2
Tel: 072/412-970, 415-205, 415-016, 417-135; Fax: 415-340

Lijep događaj je bila posjeta gospodina Benjamin Janos-a. Došao je iz Nigerije i bio volonter u Zenici u birou u UNHCR-u. On je donio novčanu donaciju kolege Norvežanina koji je želio ostati anoniman. Od te donacije smo uplatili kiriju.

Prvi predsjednik Bosne i Hercegovine gđin. Alija Izetbegović dolazi na štand Lotosa – ZEPS oktobar 1995. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
OPĆINA ZENICA

NA OSNOVU ODLUKE O DODJELI JAVNIH PRIZNANJA ZENICE
POVODOM 20. MARTA - DANA OPĆINE ZENICA
DODJELJUJE SE:

PLAKETA ZENICE

prim.dr.mr.sc.i Smailbegović Hadžihalilović Aisi

ZA DOSTIGNUĆA NA UNAPREĐENJU
MEDICINSKE BRIGE O PSIHIČKI ZAOSTALOJ DJECI

NAČELNIK OPĆINE
dr. Ferhat Alić

20. marta 1436.
20. marta 1999.

PREDSEDJAVAJUĆI
VIJEĆA OPĆINE ZENICA
Omer Filipović dipl. ing.

Gospođa Bonni Miller je posjetila naše udruženje i uvijek se rado sjećamo tog događaja. Ona je u Lotosu i popila pravu boansku kafu. Na slici je sa mladom učiteljicom Eminom Karović.

JU "Dom zdravlja" Zenica
Broj. 3069/11
Zenica, 20.06.2011.godine

Prim.dr.mr.sci. AIŠA HADŽIHALILOVIĆ
Zenica, Crkvice br.60/IV

Predmet: Obavijest

Zamolili bì Vas, da najkasnije do 30.06.2011.godine, predate ključeve kancelarije u zgradì Predškolskog i školskog dispanzera, gde su nekada bile prostorije „LOTOS-a”.

Ključeve predajte dipl.ingr. Pašić Mursadu, u posleniku JU „Dom zdravlja“ Zenica-kancelarija na II spatu (kod multimedijalne sale)-zgrada Predškolskog i školskog dispanzera.

Ukoliko ključeve ne predate do navedenog roka, bićemo prisiljeni ući u kancelariju na drugu zakonit način.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1 x Naslov
1 x A/a

U svom selu niko nije prorok!

PRINCEZA DIANA

Sjedila je naspram mene, na koljenima, na prljavom, izrovanom i kvrgavom parketu. To su osjetile njene svijetlo-plave farmerice i lahke mokasinke što ih je nosila na lijepim bosim nogama.

Gledajući tu ženu sa prozirno plavim očima kako klizi po truhlom i vlažnom parketu, gurajući se svojim rježnim rukama (koje su osjetile čistoću parketa) odlutao sam na čas u svijet bajki i priča o ljepim princezama i hrabrim vitezovima, dvorcu i bijelom konju.

Čovjek bez obadvice noge i dugim teškim ranar zadobijenim od proklete mine, toga momenta se penjao na bijelog konja i hodio sa princezom po tajnim odajama raskošnog dvorca. To je bila moja najdraža utakmica sjedeće odbojke.

Ledi Di je uživala u našoj igri. Često nas je bodrila sa klupe, dobacivala lopte i par puta je bila i sama pogodena. Lopte su sjevale sa svih strana. Razvila se prava viteška borba između dva tima. Na terenu su bili vitezovi. Tog momenta niko nije vidio invalidnost i invalide. Odjednom princeza traži time out. Skočila je sa klupe i sjela sa nama na parket i sa svima se rukovala. "Kako ste samo jakil Drago mi je što sam sa vama".

To je rekla. A nama su te riječi ulile još veću snagu.

A zatim, u autu, dok vozim čujem vijest... "Princeza Diana i njen prijatelj poginuli su u saobraćajnoj nesreći". Sva maštanja su stala. Morao sam zaustaviti i izaći iz auta... došle mi suze same na oči... a ona je tako jednostavno sjedila s nama na tom prljavom parketu...

Moja Alma, žena moja, mi često galami, zašto svojoj Amini kupujem slikovnice i bajke... A ja? Samo slegnem ramenima i počnem da čitam.... Bila jednom jedna princeza.

Smajić Fadil - RVI

ALTHORP

5th June 1999

Dr. Aisa Smailbegovic Hadzihalilovic,
Lotos,
Skolski dispanzer 2 kat,
7200 Zenica,
Bosna I Hercegovina.

Dear Dr. Hadzihalilovic,

I am very pleased to write to you and confirm safe receipt of the Lotos's House Journal, which includes a piece written by Smajic Fadil. It was very kind of you to send a copy to us here at Althorp.

All items for the exhibition have been finalised for this year, however, I shall ensure that your tribute is passed to Earl Spencer, and it will then be placed with all the other tributes from around the world that the Spencer family have been so touched and grateful to receive.

Thank you once again for forwarding the journal.

Yours sincerely,

Diane Scott
Secretary to Earl Spencer

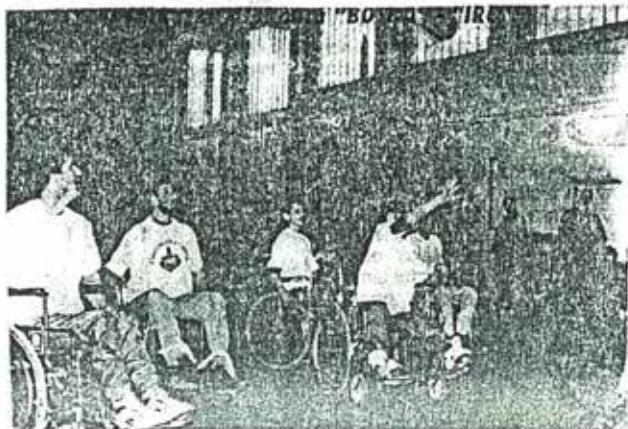

General Erol T utal posjetio je Zenicu a turski bataljon SFOR-a je organizirao sađenje jela na prostoru Kamberovića polja. Na akciji su učestvovali sve NVO iz Zenice. U Turskoj se posadi drvo kad se rodi dijete. Zato sadimo ovaj park i ovo drveće, jer je Bosna i Hercegovina kao novorođenče, izjavio je general Erol Tutan prilikom ceremonije sađenja jelki u parku Tursko -bosanskog prijateljstva.

Turska brigad a je i finansirala kupovinu sadnica velikih oko 2 metra. U završnoj svečanosti članovi Lotosa su se slikali sa oficirima i vojnicima brigade za uspomenu.

Zenica, 04. marta 2001. godine

Do zdravlja i sportom

U subotu, 12. novembra u osnovnoj školi "Musa Čazim Ćatić" odigrana je neobična košarkaška utakmica. Tim "Bosne" koji je sačinjavalo deset štićenika - paraplegičara Zavoda za medicinu rada, igrali su protiv zaposlenih u humanitarnoj organizaciji IRC. Rezultat, nafavno, nije bitan, ali je važno to da su u ovoj odista borbenoj igri naši ranjenici pokazali izuzetnu snagu i volju, što, samim tim znači i uspješnost u njihovoj rehabilitaciji i povratku normalnim tokovima življenja.

Za ovo su zasluzni Liss Alisori, fizioterapeut i trener ove

equipe, te ljekari Sanja Drljević i Jasmina Hodžić. Najmladi učešnik utakmice bio je Mahir Smrko, rođen 1980. god. u Zenici, te njegove kolege Amrudin Kajmak i Elvir Spahić.

Ovu utakmicu uveličali su svojim programom mlađi članovi projekta "Petar Pan", a predstavnik Muslimanskog omladinskog saveza Bosne i Hercegovine, Jasmin Beganović uručio je prigodne poklone učesnicima meča. Organizatori utakmice bili su Udruženje invalida Zenica i humanitarna organizacija IRC.

Drago sjećanje na projekt Petar Pan za vrijeme rata i trenere sjedeće košarke koji su došli iz Pittsburgha – USA. Amrudin je bio naš korisnik a danas je mladi čovjek koji je osnovao svoju porodicu nesmeta mu što nema nogu, vozi taxi.

IZVJEŠTAJ ZA MJESEC AVGUST

PROJEKAT : HAJDE DA SE IGRAMO, HAJDE DA SANJAMO

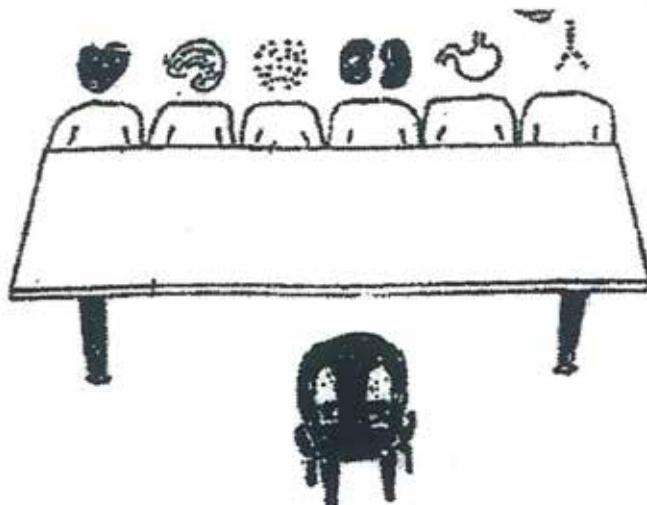
IME I PREZIME : MIRJANA PUĐA

DATUM : 31. 08. 2022 god.

Opis provedene aktivnosti

Ovaj izvještaj ću napisati drukčije nego uobičajeno (nadam se da ovo neko čita). Neću početi sa nabranjem naših aktivnosti, već ću napisati svoje utiske za vrijeme trajanja ovog projekta, i iskazati zahvalnost što ste birajući LOTOS, nama dali povjerenje i podršku koja nam je potrebna u našem volonterskom radu. LOTOS traje već dugi niz godina i nastaviti će se, vjerujem, dok god postoji i jedno djete koje je uplašeno životom i hendikepirano zbog toga. Naš tim je motivisan i spreman prihvati izazov, pomoći roditeljima i djeci ponijeti teret straha, neznanja i nesigurnosti, dati nadu, znanje i svrhu postojanja. Naše geslo je „Budi dobar i uči cijeli život,, Sa zahvalnošću i poštovanjem Mirjana Puđa

Naše aktivnosti su: play terapija sa djecom svake subote, grupa za podršku osobama treće životne dobi svakog četvrtka i nezaboravan izlet na Vlašić za sve članove i simpatizere LOTOS-a.

Za dijagnozu nekih stanja često je potreban interdisciplinarni tim. Poduzeće našeg rada je najviše upućeno na problem učenja i ponašanja tj. razvojnu bihevioralnu pedijatriju.

Ismaila smo doslovno našli na ulici, uoči njegovog četvrtog rođendana. Od 4. rođendana do 7. rođendana oni njegovi roditelji su bili korisnici udruženja Lotos i privatnog obdaništa "Sindibad". Želja nam je svima da nas Ismail obraduje sa paraolimpijski h igara medaljom u plivanju.

Septembar

- 8. septembar Međunarodni dan pismenosti
- 10. septembar Pitch Wise – Sarajevo
- 17. septembar Svjetski Dan čišćenja
- 26. septembar Svjetski dan čistih planina
- 29. septembar Međunarodni dan gluhih osoba
- 31. septembar – Godišnjica potpisivanja konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije

Uz Dan gluhih i nagluhih osoba – Lotos

The OSCE Mission to Bosnia and Herzegovina presents the

Certificate of Attendance

to

Ismail Agić

Youth workshop – Prevention and Action in Combating Corruption
organized within the Project „Informed Citizens and Efficient Mechanisms to Prevent and
Fight Corruption“

Mark Hanbury
Deputy Head, Human Dimension Department

Vitez, 13-14 September 2022

EUSUHM
European Union for
School and University
Health and Medicine

Europ. Un. für
Schul- und
Universitäts-
gesundheit

Croatian
Congress
of School
and
University
Medicine

**21st Congress
of European Union
for School and
University Health
and Medicine**

School
and
Adolescent
Health
Priorities
rethinking
responding

29th September – 2nd October 2022
Radisson Blu Hotel,
Split, Croatia

and
6th Croatian Congress
of School and
University Medicine

Aiša
Smailbegović
Hadžihalilović

Oktobar

1. oktobar Međunarodni dan kafe
1. oktobar Međunarodni dan starih osoba
5. oktobar Međunarodni dan djeteta
5. oktobar Međunarodni dan učitelja
6. oktobar Međunarodni dan disleksije
10. oktobar Svjetski dan mentalnog zdravlja – Dan LOTOSA
15. oktobar Dan bijelog štapa (dan slijepih)
20. oktobar Dan distrofičara
22. oktobar Međunarodni dan pažnje posvećene mucanju i govornim manama
24. oktobar Dan Ujedinjenih nacija
31. oktobar UNICEF-ov dan djece, međunarodni dan šetnje

Vez Jovanke Lepeki iz mladih dana.

Uz egipatske hramove su uvijek bili bazeni sa vodenim biljkama. Lotos je dominirao.

U Hindu religiji je vjerovanje da je Krišna izašao iz pupkovine kosmosa. Ta ideja je korištena u mnogim umjetnostima. Na slici je razcvjetali lotos na kome sjede Krišna a i Buda.

Kafa

Taj topli i mirisni napitak koji je u Evropu stigao iz Jemena postao je pravi model psihoterapije.

Kako u filmovima vidimo na Zapadu se kafa konzumira iz automata i obično je piju pojedinci u vrijeme radne pauze. Kod nas je kafa kolektivni doživljaj i zato se još uvijek malo ljudi obraća psihoterapeutu profesionalcu. Kod nas su ljudi smislili sljedeće etape u pijenju kafe koje se donekle podudaraju etapama u psihoterapeutskom intervju.

KAFA

PSIHOTERAPEUTSKI INTERVJU

Dočekuša

Otvaranje intervjeta

Razgovoruša

Vođenje intervjeta

Sikteruša

Zatvaranje psihoterapijskog intervjeta

Razlaz kod rituala kafe je dosta spontan. Međutim zatvaranje intervjeta kod profesionalca psihoterapeuta je dosta težak zadatak i za njega je potrebno iskustvo (zanatske vještine i umjetnost). Čovjeka koji je skidao sedam velova sa svojih duševnih problema mora se zaista vrlo pažljivo opustiti i osposobiti da napusti radni prostor oficijelnog školovanog psihoterapeuta.

Crtež Mahmud Latifić – Oslobođenje 19. i 20. decembar 2020 godine

Lotos je izuzetna biljka uz koju je vezano bezbroj simbola i opisana je u književnosti od Japana do zapadne Evrope, kao i slikana. Glavni simbol je simbol čistote jer raste u mulju a izlazi cvijet savršene čistoće, tako da je metafora svih životnih nedaća kroz koje mnogo ljudi prolaze i na kraju nalaze svoje sazrijevanje i svoj unutrašnji mir. Po naučnicima to je biljka koja u isto vrijeme ima i pupoljak i cvijet i plod.
Tako nekako i naše Udruženje odgovara ovoj tvrdnji.

Danas se odmorite bojeći ovaj crtež.

SURA LIII

Zvijezda – An-Naǵm

Mekka – 62 ajeta

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

- 1 Tako Mi zvijezde kad zalazi,
- 2 vaš drug* nije s pravog puta skrenuo i nije zалutao!
- 3 On ne govori po hiru svome –
- 4 to je samo Objava koja mu se obznanjuje,
- 5 uči ga jedan ogromne snage,
- 6 razboriti, koji se pojavio u liku svome
- 7 na obzorju najvišem,
- 8 zatim se približio, pa nadnio –
- 9 blizu koliko dva luka ili bliže –
- 10 i objavio robu Njegovu ono što je objavio,
- 11 srce nije poreklo ono što je video,
- 12 pa zašto se prepirete s njim o onom što je video?
- 13 On ga je i drugi put video,
- 14 kod Sidretu-l muntehāa
- 15 kod kojeg je džennetsko prebivalište,
- 16 kad je Sidru pokrivalo ono što je pokrivalo –
- 17 pogled mu nije skrenuo, nije prekoracio,
- 18 video je najveličanstvenija znamenja svoga Gospoda-ra.

526

Ovaj tekst upućuje na događaj Miradža – nebesko putovanje posljednjeg Božijeg izaslanika.

On je te noći bio uzdignut iznad ovog svijeta penjući se sve do 7 kata nebesa. Tamo se susreo sa Ibrahimom a.s. (Abraham) praočem monoteističkih religija. Onda je uzdignut do Sidretu – Munteha, Lotosa iznad samog neba. Muhammed a.s. je video Sidru – lotos, koju je Uzvišeni Allah jednim dijelom bio prekrio svjetlom, tako da je niko nemože opisati, jer je zbog tog svjetla nedokučiva za ljudsko oko. Sidra – Lotos je mjesto do kojeg sežu djela Ademovih a.s. sinova. Tu je boraviše meleka Džibrila (Gabrijela), donosioca objava poslanicima. Sa te granice Muhammed a.s. je sam nastavio putovanje bez Džibrila, koji nije imao dozvolu da ide dalje. On je doista video Boga: "srce nije poreklo ono što je vidjelo" - Sura Zvijezda.

SOURATE 53

L'ÉTOILE

révélé à la Mecque. - 62 versets.

Au Nom du Dieu Très Clément et Très Miséricordieux.

- 1 Par l'étoile quand elle chute,
- 2 Votre compariote n'a point varié, il ne s'est point trompé.
- 3 Il ne parle pas sous l'impulsion de ses passions.
- 4 Ceci est une véritable révélation qui lui a été faite.
- 5 C'est le Terrible par Sa force qui l'a instruit.
- 6 C'est le Vigoureux ; Il se maintint en équilibre.
- 7 Mohammed se trouvait dans la sphère la plus élevée,
- 8 Puis il s'approche et resta suspendu.
- 9 Il était à la distance de deux arcs, ou plus près encore,

1406

- 10 Et Dieu révéla à Son Serviteur ce qu'Il avait à lui révéler.
- 11 Le cœur ne ment pas, il a vu.
- 12 Elèverez-vous des doutes sur ce qu'il a vu ?
- 13 Il l'avait déjà vu dans une autre fois,
- 14 Près du lotus où se limite toute connaissance,
- 15 Là où est le Jardin du Séjour.
- 16 Le lotus était tout masqué.
- 17 L'œil ne se détourna ni ne se rebiffa.
- 18 Il a vu le plus admirable Signe de Son Seigneur.

1408

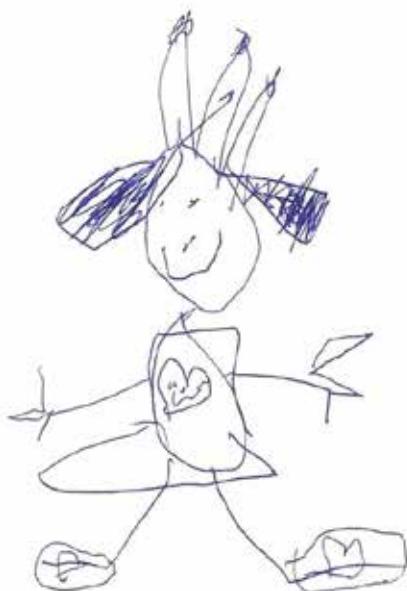
Lepki Jovanka

Lična penzionerka što sa ponosom naglašava. Rođena je u januaru 1934. godine I zasad je naša najstarija korisnica. U mladosti je uz petrolejsku lampu radila sve vrste veza i iza nje je na zidu pričvršćena zavjesa, njen ručni rad. Jovanka j započela raditi u Konjicu u fabricii municije a penziju je stekla u Domu zdravlja Zenica, kao pomoćna laborantica. Kao mlada učestvovala je u radnim akcijama na izgradnji hidrocentrale Jablanici, na pruzi Sarajevo- Konjic i drugim mjestima važnim za izgradnju naše zemlje. Ima više diploma. Jovanka voli narodne pjesme i one su je spasile u teškim trenucima života. I sada traži na našim susretima da se zapjeva.

Jovanka se udala sa 19 godina, jer je majka rekla da im treba muška ruka u kući. Za muža kaže da je bio lijep k'o Tito, ali brak nije bio pjesma. Kad je on izašao iz kuće ona je puštala muziku sa gramofonskih ploča i sa djecom pjevala. Muzika ju je spasila i uljepšala život.

10. oktobar, Dan mentalnog zdravlja i Dan Lotosa. Dr. Aiša je gostovala na TV Zenica i kolega Babić Taib. Voditeljka emisije je bila novinarka Vesna Jovanović.

Ovo sam ja, Nađa.

NASLOVNICE PRIČAJU O MENTALNOM ZDRAVLJU

NASLOVNICE PRIČAJU O MENTALNOM ZDRAVLJU

UVOD

Mentalno zdravljie

Odjednom smo se osvijestili da je 23 godine (23.08.1995. godine) kako je udruženje Lotos za zaštitu mentalnog zdravlja formalno registrovano. Biće nam drago ako potencijalni čitalac ostavi dnevne novine i pregleda naše ispisane stranice. U njima takođe ima politike kao i u dnevnim novinama ali politika naglašena u našem radu služi za dobrobit pojednica i zajednice i ukazuje na negativne elemente u društvu u kome je proklamovana tolerancija, demokratija i sveobuhvatna zaštita invalidnih lica. Primjeri iz naše prakse pokazuju da moramo biti glasniji i hrabriji u zaštiti mentalnog zdravlja i elemenata koji obezbeđuju mentalno zdravljie naših korisnika.

Ovom prilikom se zahvaljujemo svim korisnicima i svim volonterima koji su realizirali misiju udruženja Lotos za proteklih 23 godine rada (i tri godine neformalnog rada).

Šta je to mentalno zdravljie

U ovom tekstu više puta se spominje pojam mentalnog zdravlja. Pitanja mentalnog zdravlja su:

- stvarnost ljudske egzistencije, subjektiviteta, saznanja ljudskog iskustva
- djelovanje mozga i cijelog tijela
- pitanja društvene uloge, statusa, stigme
- pitanja reakcije okoline, porodice
- pitanja prava, odgovornosti i prinude
- pitanja tretmana, pomoći, brige i liječenja

Ovim pitanjima se bave:

- medicina
- psihijatrija
- psihologija
- psihanaliza i sve druge psihoterapijske tehnike
- filozofija
- teologija
- sociologija
- antropologija
- historija
- politika
- socijalni rad
- zdravstvena njega
- okupaciona terapija
- umjetnost

Čak i tehničke nauke o kojima ne razmišljamo, kao mašinstvo i elektrotehnika, čiji inžinjeri konstruišu različite proteze za nadomjestak ekstremiteta, vještačke ruke, vještačke noge, proteze za oči, različite vrste invalidskih kolica za različite tipove bolesti ili inžinjeri arhitekture i građevine koji treba da uklone građevinske i arhitektonske barijere za osobe vezane uz teškoće kretanja ili npr. ugradnju zvučnog signala na uličnim semaforima za slijepе i slabovidne osobe.

Ovim tek naznačenim naukama se pridružuju druge struke, nauke, discipline, kao sve veći broj stručnjaka u području univerzalnog dizajna, a sve u cilju stvaranja uslova za sadržajni i humaniji život čovjeka.

U pročitanom tekstu je uočeno da postoji i interdisciplinarna saradnja koja se obavlja na više razina:

- pri edukaciji
- pri istraživanju
- pri konsultacijama

Interdisciplinarni ili multidisciplinarni tim se može definirati kao: „Manja grupa ljudi, obično iz različitih profesija i djelatnosti koja se međusobno povezuje sa namjerom da doprinese zajedničkom cilju koji se sastoji u zadovoljavanju zdravstvenih i socijalnih potreba jednoga klijenta ili populacije klijenata u zajednici“ (Ovretveit, 1993.)

Zašto timovi?

- a) Zbog korisnika
  - Kompleksne potrebe
  - Kompleksne životne situacije
  - Rastuća specijalizacije

Sa timskim radom korisnik ima korist od širokog spektra znanja i metoda koje ne može prakticirati samo jedan stručnjak ili predstavnik samo jedne struke.

- b) Zbog stručnjaka

Pridružiti se timu znači odreći se dijela svoje individualne suverenosti ali ako želimo uspjeh projekta radi kojeg se formira tim moramo raditi na integraciji tima, gdje uloge postaju dio interdisciplinarnog tima. Članovi tima uče jedan od drugoga, razvija se pozitivna razmjena, prekrivanje i zbrisavanje.

I na kraju daćemo jednu definiciju.

Mentalno zdravlje

Stanje dobre osjećajne i socijalne prilagođenosti, u različitim područima života. Mentalno zdrava osoba je zadovoljna, rado živi i ima osjećaj da uspješno koristi i svoje potencijale i ostvaruje svoje ciljeve.

Hvala Vam što ste posvetili vrijeme proširivanju svojih znanja u ovoj oblasti i utvrđivanju pozitivnih stavova koje želimo da zastupate.

II

Međunarodna unija za dječiju i adolescentnu psihijatriju i pridružene struke utvrđuje pravo svakog djeteta da realizira svoj fizički, osjećajni i edukativni potencijal u saglasnosti sa Međunarodnom konvencijom o Pravima djeteta i Preporuke Svjetske zdravstvene organizacije, s tim da sve nacije imaju vlastiti Plan za mentalno zdravlje djece. Cilj svake zdravstvene njege jeste da se spriječe poremećaji koji interferiraju sa zdravim rastom i razvojem. Pravo je svakog djeteta na adekvatnu njegu i liječenje. Cilj optimalnog razvoja, njege i kvalitete života za svu djecu postignut je kad svi sektori društva rade sa porodicama kako bi one osigurale optimum brige vlastitoj djeci.

Međunarodna unija za dječiju i adolescentnu psihijatriju i pridružene struke utvrđuju slijedeća prava za djecu i adolescente:

1. Djeca trebaju biti zaštićena odgovarajućim preventivnim mjerama u okviru porodice koja im treba pružati svu brigu, zatim zdravstvenom preventivnom brigom, kao i mogućnostima odgovarajućeg odgoja i školovanja.

2. Kod djece koja imaju emocionalne i razvojne smetnje, one trebaju biti rano i precizno dijagnostički evaluirane i dijagnosticirane. Socijalni, afektivni i biološki faktori utiču na razvoj djece i može biti nužno da ih se uzme u razmatranje tokom stalne evaluacije djeteta i njegove porodice.
3. Djeca i njihove porodice trebaju imati mogućnost da im se pruže svi oblici savremenog liječenja, adekvatna njega i zadovoljenje njihovih individualnih potreba. Kliničari i drugi visokoobrazovani, specifično obrazovani i iskusni stručnjaci trebaju poduzeti sve potrebne intervencije.
4. Svoj djeci koja boluju od hroničnih bolesti treba pružiti liječenje i njegu sa ciljem da ih se zadrži u njihovim porodicama i zajednici. Kad je vanjska pomoć prijeko potrebna porodici, djeca trebaju imati pravo da žive u okolini koja im pruža kontinuiranu njegu, emocionalnu toplinu i brigu kakvu bi i normalno trebali dobiti u okviru porodice. Takav bi se postupak trebao provoditi, što je moguće bliže porodici i u okolini koja je minimalno restriktivna, ali i sa najvišom kvalitetom kliničkog liječenja.
5. Kako bi se ovi ciljevi realizirali, nacije ili zajednice moraju imati stručnjake koji će se posvetiti potrebama djeteta i adolescenata, s tim što će planirati, kreirati i pokrenuti službe za djecu sa mentalnim razvojnim poremećajima i smetnjama ponašanja.

Radi toga:

Međunarodna unija za dječiju i adolescentnu psihijatriju i pridružene struke, koja je jedina međunarodna organizacija koja ima predstavnike u 39 zemalja i na svim kontinentima, predlaže da svaka nacija stvori i razvija plan za priznavanje i podršku disciplinama (dječja i adolescentna psihijatrija, klinička psihologija i pridružene struke) koje rade na mentalnom zdravlju vodeći brigu o njegovom razvoju.

Nacionalni planovi trebaju osigurati:

- a) Visok stepen specijalističkog univerzitetskog obrazovanja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji i pridruženim strukama,
- b) Medicinsku edukaciju koja mora biti osjetljiva za potrebe mentalnog zdravlja djece i njihovih porodica, i koja treba biti uključena u program studija dodiplomske i postdiplomske nastave
- c) Dovoljan broj stručnjaka za mentalno zdravlje djece i adolescenata spremnih za prevenciju, ranu intervenciju i tretman

- d) Odgovarajuća sredstva zajednice za liječenje i prevenciju
- e) Odgovarajuća tehnička pomagala koja bi omogućavala liječenje i prevenciju.

Da bi se nacionalni plan za mentalno zdravlje djece i omladine mogao razvijati, za jednu naciju od bitne je važnosti da ima kliniku i odjelu za dječiju i adolescentnu psihijatriju, koji će se posvetiti stvaranju uslova za dostizanje najviše kvalitete medicinske mentalne brige i sticanje novih spoznaja putem istraživačkog rada.

Dječija i adolescentna psihijatrija trebaju pomoći da se osigura dostupnost jedinstvenog integriranog znanja i brige koju zajednica treba omogućiti svoj djeci.

Prof. Dr.Irving Philips

Dr. Kari Schleimer, iz Međunarodne unije za dječiju i adolescentnu psihijatriju i pridružene struke

Proklamacija o zaštiti mentalnog zdravlja djece i adolescenata Međunarodne unije za dječiju i adolescentnu psihijatriju i pridružene struke koja je donesena na zasjedanju u Budimpešti 14. maja 1992. godine

Lotos, lokvanj, lopoč

Lotos je izuzetna biljka uz koju je vezano bezbroj simbola i opisana je u književnosti od Japana do zapadne Evrope, kao i slikana. Glavni simbol je simbol čistote jer raste u mulju a izlazi cvijet savršene čistoće, tako da je metafora svih životnih nedaća kroz koje mnogo ljudi prolazi i na kraju nalaze svoje sazrijevanje i svoj unutrašnji mir. Po naučnicima to je biljka koja u isto vrijeme ima i pupoljak i cvijet i plod.

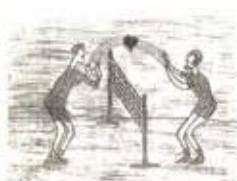
Tako nekako i naše Udruženje odgovara ovoj tvrdnji.

NASLOVNICE PRIČAJU O MENTALNOM ZDRAVLJU

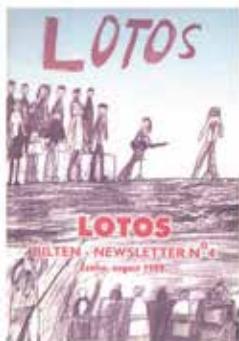
Udruženje Lotos svake godine izdaje svoj bilten u kojem i stručnoj i laičkoj javnosti prezentira svoj godišnji rad. Danas ćemo zajedno pogledati naslovne strane naših biltena i one će nas obavijestiti o aktualnostima te godine.

LOTOS

BILTEN br. 3
LOTOS

LOTOS
BILTEN - NEWSLETTER N° 7
SUSRETI

Bilten 1

Naslovnica: djevojčica Senada Garić u dobi 4 godine iz Tešnja. Pred njenim očima su poginula oba roditelja. Senadi se geler zabio u kičmu. U petoj godini života ostala je nepokretna. U bolnici u Zenici bila je u sobi sa 40 odraslim ranjenika.

Senada simbolizuje naš rad sa ranjenom djecom i odraslima u toku agresije na Bosnu i Hercegovinu.

Bilten br. 2

Naslovница prikazuje prelazak preko Grepka djevojčice Janjoš Aide učenice 3. razreda. Prelazak se desio u zimu 1993. godine. Koračalo se preko mrtvih i smrznutih ljudi. Ko je prešao taj je preživio. Kako su oni, djeca, one veliki i hrabri kada su svojim nogicama prešli od Goražda do Sarajeva pješke, i kako su stigli do Zenice i Lotosa.

kako su druge životne nedaće prema ovim događajima ništavne. U našem radu značajan dio naše psihičke i fizičke energije je bio posvećen radu sa prognanom djecom.

Bilten br. 3

Naslovница pokazuje crtež Harisa Muharemovića starog 11 godina. Već je došao mir i djeca mogu slobodno da rastu, da se zaljubljuju, odljubljuju i uče. Otvara se budućnost a u Lotos pristižu volonteri iz više Evropskih zemalja i USA. Razvijamo NGO filozofiju.

Bilten br. 4

Naslovница prikazuje priredbu u povodu Valentinova, znači već se možemo veseliti životu, pišemo stručne radove, odlazimo na kongrese radimo sa djecom. Crtež je uradila djevočica u dobi 7 godina Hasanica Azra.

Bilten br. 5

Naslovница prikazuje veselu djecu a autor je Amar učenik drugog razreda u dobi 8 godina. Djeca pišu:

Lotos je lotos
Lotos je igra
u njemu se svako
djete poigra

Irina Zukan

U našoj misiji dominira zadatak izgradnje tolerancije u lokalnoj zajednici, razvoj dobrovoljnog sektora, edukacija i umrežavanje.

Bilten br. 6 – 2001. godine

Autor naslovnice je Pašanbegović Haris

Ovo se meni desilo

Bukve 1993.

Jednog junskog jutra ja sam ustao i izašao u baštu. Prošlo je neko vrijeme, ja sam pogledao na ulicu. Prema mojoj kući su išli неки ljudi.

Ja sam istrčao pred njih. Pitao ih šta se desilo a oni tužnim odgovorom kažu ništa, ja sam ih još jednom pitao, a oni kažu malo ti je babo ranjen ali šta ćeš tako Bog htio. Meni je domah sinulo kroz glavu dok su mi rekli šta ćeš tako Bog dao, ja sam odmah utrčao u kuću i rekao mama nešto je se babi desilo, a ona je zaplakala i kaže šta mu se sine desilo?

Ja joj kažem, eno ljudi pred kućom i oni će ti reći sve... Kada je ona izašla nju su uhvatili za ruke i uveli je u kuću, da joj daju injekciju. Onda su joj rekli da je babo pognuo, onda je ona plakala jedno dva tri dana i dan i noć.

Onda nakon šest mjeseci pognula mi je sestra, nakon njene smrti pognula mi je nena, nakon njene smrti mi je djed pognuo i eto tako ja sam to sve prebrodio i danas dan kada njihovo nešto vidim ja se tako rastužim. Da cijeli dan plačem. I tako sam sve to prebrodio, to je kod mene se sve desilo.

Varupa Mehrudin

Dragi ujak Baruch

Sarajevo, 16.04.1947.

Danas sam primio tvoj list od 12. marta koji me je jako obradovao, a naročito tvoje slike koje si mi poslao. Što me pitaš mogu li izaći sa svojom platom. Mogu ti javiti da kad se mora nanovo kućiti onda znaš kako je ali fala Bogu kad sam živ izašao iz njemačkog pakla, onda je sve dobro što se ima. Pitaš me da li se mogu dobiti životne namirnice i odijela; to sve ide na karte. Ti dobro znaš kako se osjećam u onom mjestu gdje sam izgubio svoje najmilije, to me podsjeća na sve dobre dane kada smo bili skupa.

Dragi Onkl. Mogu ti javiti samo toliko da su tvoja dva brata i to Aleksander i Geria skupa sa ženama i djecom stradali u koncentracionom logoru, za Klaru ču se raspitati, Berta to je moja sestra ona je stradala u koncentracionom logoru sa djecom. A za Rozu, mogu ti samo pisati kako je bila u Varšavi na početku rata, da su svi živi Židovi iz Varšave bili zatvoreni u Getu pa sam i ja bio u Aušvicu pune tri godine.

Dragi Onkl, molio bih te lijepo ako ti je išta poznato za mog oca da mi javiš. Ja sam svakako ostao od svojih tako da nikoga nemam osim tebe, ti si mi danas i otac i mati jer znam po pričanju moje pokojne majke da si je jako volio. Zato te još jedan put molim, ako šta znaš slobodno javi.

Ja sam se oženio po drugi put na 24.12.1946. god, sa jednom iz logora koja je sa mnom bila pošto je moja prva žena sa djetetom stradala u

kon-cen-tracionom logoru. Živim sa ženom u stanu pa malo radim i nabavljam sve što mi treba u kući jer su mi sve odnijeli kada su me zatvorili Nijemci. Sa ženom se slažem, razumijemo jedno drugo i tako provodimo dane.

Imali bi veliku volju vidjeti tebe sa tvojom ženom (a mojom tetkom) i kćerkama. Čim se mognem slikati poslaću ti veliku sliku, za sada nema papira za slikanje pa zato ti ne mogu poslati. Sabina sa svojim mužem živi u Zagrebu tako da će ja njima pisati da sam primio od tebe pismo. Za sada više ništa, nego mi pozdravi tetku i tvoje kćerke sa zetovima, a tebe voli i ljubi tvoj nečak Leon.

Mislim da bi se mogli vidjeti ako je tvoja volja.

(Pismo je iz zaostavštine profesorice Marte Grinvald.)

SVAKA SLIČNOST OVA DVA PISMA JE SLUČAJNA

Bilten br. 7

Naslovnica prikazuje djecu na psihoterapijskoj seansi u Lotosu. Projekat se zove "Susreti" a autor crteža je Adis, jedan dječak iz grupe korisnika.

Bilten br. 8

Naslovnica prikazuje grupu djece koja izvode lutkarsku predstavu, što ukazuje da smo postigli da se većina djeca unatoč brojnim tjelesnim i psihičkim traumama može smijati. U tom biltenu se uvijek zadržavamo na tekstu Nermina iz Tešnja.

Čemer

Patnja, bol, sve te riječi asociraju svakog poštenog domoljubivog Bošnjaka na agresiju u BiH od '92. do '95. god. Nekog u ovim poslijeratnim vremenima, kada je agresija na BiH postala "tabu tema", poneka skromna dokumentarna emisija kao npr. "Svjedok genocida" ili usmeni ili pismeni događaj ili događaj podsjeti na gorčinu života u maloj balkanskoj zemlji. Tako je i mene, čitajući LOTOS-ov bilten jedan naslov «Susret sa roditeljima», asocirao na to da svojim doživljajem doprinesem istini odigranoj u prošlosti i upozorenju na problem lako izvodiv i ponovljiv u budućnosti. Sve je počelo davne ili bliske 1992. godine. Srpsko-crnogorski agresor počeo je okupirati moju domovinu, djedovinu BiH. Svakodnevno je ubrzanim, odavno planiranim tempom počeo

uništavati gradove, sela, naselja, ubijati starce, djecu, silovati žene i paliti ognjišta. Počevši od istočne Bosne, ubrzo je agresor došao do moga rodnoga grada, Tešnja. To je jedna varoš puna plemenitih ljudi, boraca, heroja, gazija. Puna života, lijepih djevojaka i finih mladića. Znajući da neprijatelj ima namjeru zaposjeti ovu važnu tačku u spajanju odavnog zamišljenog cilja velike Srbije, mnogi su izmjestili svoje porodice u susjednu Hrvatsku misleći da će moći srčanje da se bore ako znaju da im porodica nije direktno ugrožena četničkom artiljerijom. To se desilo i sa mojoj porodicom. U Hrvatskoj smo bili nepuna tri mjeseca. Na licu svoje majke sam video bol i tugu zbog odvojenosti od doma i domovine. Imala je samo jedan cilj, vratiti se kući i na bilo koji način doprinijeti odbrani svoje zemlje, hraneći dva sina, dva Ilijana. Tada, u svojoj desetoj godini, sve sam to smatrao nekom bezazlenom igrom odraslih, koju nisam mogao da shvatim. Prevario sam se. To nije bila nikakva igra. Bio je to rat. Ubrzo sam shvatio. Pri povratku u rodni grad, prilikom putovanja se desilo nešto što ostaje jedna velika trauma u mojoj duši. Radnja se odigrala u Prozoru. Gradu koji je gorio pred mojim očima. Prolazeći kroz Prozor tačnije na izlazu su nas zaustavila neka lica koja su iznijela konstataciju da se ne može dalje, jer je put u izgradnji, a već sutra bi se moglo nastaviti putovanje. Vratili smo se natrag da nađemo prenoćište, jer nismo mogli prenoći u kamionu, koji je vozio moj otac. U kamionu je bilo brašno za Armiju BiH, tadašnju TO i neke lične stvari, dokumentacija i slično. Ubrzo smo našli prenoćište. Primio nas je čovjek bošnjačke nacionalnosti. Ne znajući šta nas ubrzo čeka, legli smo sretni što idemo svojoj kući. Sutra ujutru, oko 3 h i 30 minuta, začula se jaka grmljavina topovskog i puščanog oružja. Bio je to napad HVO-a i drugih hrvatskih paravojnih formacija na lokalno muslimansko stanovništvo. Za veoma kratko vrijeme, za oko tri sata naoružani napadači su pobili, zarobili i uništili cijeli Prozor. Igrom slučaja ostao sam u kući koju su ti ljudi s čarapama na glavi i istaknutim vjerskim obilježjima zapalili. Uz veliku sreću izvukao sam se iz plamena kojeg će se cijelog života sjećati i priključio se grupi koju su sačinjavali moja majka, brat i veći dio porodice koja nas je primila na spavanje. Pod prisilom automatskog oružja odvedeni smo u jednu kuću gdje nas je u jednoj skučenoj sobi bilo pritvoreno

više od dvadeset bez hrane i vode devet dana. Devet dana, k'o devet godina maltretiranja, ispitivanja, vrijeđanja. Prisjećajući se svega, moji osjećaji zaustavljaju moje pisanje. Emocije su prevagnule i suze koje kaplju stavlju tri tačke... na dalje zbivanje. Reći ću samo da je otac bio u paklenom logoru, loše je prošao. Ja sam završio sa upalom slijepog crijeva, mati sa traumama koje su je pratile do skore smrti u 38. godini života. Sve to tjera mene kao današnjeg studenta prava da se uključim u organizaciju LOTOS i da svojim volonterskim radom pomognem onoj djeci kojoj je pomoć potrebna, jer znam po vlastitoj koži da se prijatelj u nevolji poznaje. Zbog toga iskoristite ovakve organizacije i pomozite drugima jer zamislite da je vama potrebna pomoć, a nema nikog da vam pomogne.

Bešlagić Nermin iz Tešnja

Bilten br. 9

Naslovница pokazuje prirodu raspjevane ptice i sunce. Nema tenkova, nema crteža granata i nema zavijanja sirena. Negativna sjećanja su potisnuta sa mogušnošću da nekad provale.

Bilten br. 10

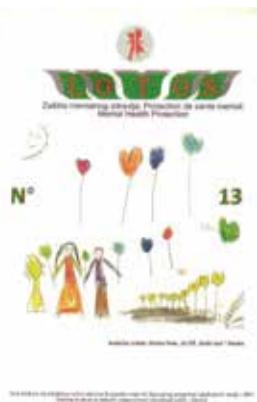
Bosna i Hercegovina više jača i djeca postaju svjesna svog identiteta, i da im je Bosna i Hercegovina domovina. Naslovница je rad Nadine Gračo iz Visokog, učenica Osnovne škole.

Bilten br. 11

Naslovница je preuzeta iz njemačkog izdanja sabranih djela W.J. Goethe-a u kome su ilustracije radili vrhunski slikari. Lotos redovno raspisuje konkurse za učenike srednjih i osnovnih škola za likovni i literarni rad uz Dan zaljubljenih i Dan državnosti Bosne i Hercegovine. Uvijek se iskreno zahvaljujemo direktorima, nastavnom osoblju, učenicima kao i djeci i korisnicima našeg Udruženja. U ovoj godini 2006/2008 već govorimo o humanim odnosima među polovima, učestvujemo na međunarodnim kampovima i posvećujemo se Habibici.

Bilten br. 12

Naslovница pokazuje našu Elminu E. Bondalo koja je dala prvi udarac loptom na nogometnoj utakmici u Zenici, velikom projektu „Jedna igra različitih boja, za sport protiv rasizma i diskriminacije“. Projekat je vodila organizacija žena iz mjesta Sveti Nikola u Makedoniji, a učestvovale su NVO organizacije iz svih republika stare Jugoslavije.

Sretnu i uspješnu
2012. godinu
želi Vam

14/2

tim Lotosa

Sretnu i uspješnu
2013. godinu
želi Vam

15

tim Lotosa

Bilten br. 13

Naslovница je proljeće, autorica crteža Emina Kulo iz Javne ustanove OŠ „Kulin Ban“ Visoko. Bilten je posvećen manifestacijama vezanim za mentalno zdravlje koje realizira Lotos.

Bilten br. 14

Naslovница: Slika dječaka iz Visokog. Ovaj broj biltena je posvećen djeci iz Japana koja su preživjela cunami i katastrofu u Fukošimi. Svi radovi koji su stigli na naš poziv da se napiše pismo prijatelju u Japan su predati ambasadoru Japana u Sarajevu i danas su izloženi u muzeju u Fukošimi.

Bilten 14 A

Naslovница prikazuje muzikoterapiju uživo na obilježavanju Dana mentalnog zdravlja u Zenici.

Bilten 15

Muzika je sve više dio našeg života pa je na naslovnici sopranistica volonterka u Lotosu Eminu Karović sa djecom na jednoj muzičkoj radionici. U ovom broju smo se pridružili i čestitkama reprezentaciji Bosne i Hercegovine u sjedećoj odbojci za zlatnu medalju na paraolimpijskim igrama u Londonu 2012. godine. Da razumijemo značaj muzike spomenućemo djevojčicu iz prvog razreda koja je imala stalno jedinicu iz muzičkog vaspitanja, i kada je porodica postala već toliko frustrirana njenom jedinicom doveli su je u Lotos. Pokazalo se da djevojčica ne može da pjeva jer ne zna da li joj je otac živ.

Bilten br. 16

Naslovnica: crtež Marine Jovović, „usamljena ptica“ simbolizira aktivnosti u borbi protiv usamljenosti i životu u zajednici, pogotovo invalidnih lica i lica bolesnih od teških bolesti. Marina nam poručuje Exlusia – NO, Inklusia – YES.

Bilten br. 17

Naslovnica: autorica crteža Aida Keso, razred 4³ OŠ „Safvet Beg Bašagić“ Visoko, učiteljica Selma Trebo. U ovoj godini je značajan rad sa mladima koji su preživjeli poplave i sve druge aktivnosti teku uobičajnim ritmom. Nada Mašić nam poručuje:

Mudrac je rekao:

“Ljubav stvara, Ljubav omogućava rast. Ljubav dovodi do procvata. Ljubav hrani. Ljubav održava. Ljubav sve čini uspješnim.”

Ove riječi su mi pale na pamet dok sam listala biltenu LOTOS. Divno je gledati fotografije okupljanja, zajedničke poezije, crteža, muzike, šetnje... zajedničkih izleta i humanitarnih akcija. Nekako ispada da čitav profesionalni tim uprkos nesumnjivoj stručnosti ne bi mogao biti dovoljno uspješan da nema te jezgre ljubavi koja emanira iz aktivnosti LOTOS-a. Njihova spremnost da daju, primaju, transformišu, tako je inspirativna. Njihova otvorenost da svakog uključuju u svoje aktivnosti, da se više ne zna ko tu daje, a ko prima, čini da njihova jezgra jača i raste. Jasno je da će se neko u nevolji lakše obratiti grupi iz koje isijavaju razumijevanje, radost, ljubav – nego hladnim šalterima i hodnicima... I tako se opet vraćamo na početak – ljubav sve čini uspješnim.

INTRODUCTION

A wise man once said:

"Love creates, Love makes growth possible. Love leads to blossoming. Love nourishes. Love sustains. Love makes everything a success."

These words crossed my mind while I was turning through the pages of the LOTOS newsletter. It is beautiful to watch photos of joint gatherings, poetry recitals, drawings, music, strolls... picnics and humanitarian activities. Somehow it seems that the whole professional team, despite their obvious expertise, could not have been as successful if it were not for the love that emanates from LOTOS activities. Their readiness to give, to receive, and to transform is so inspiring. Their openness to include everybody in their activities, so that no one knows who is a giver and who a receiver anymore, makes their core grow even stronger. It is quite clear that someone in distress will turn to a group that emanates such an understanding, joy and love, with more ease than they would turn to cold counters and hallways.... And thus we go back to the beginning – love makes everything a success.

Nada Smailbegović-Mašić

Lotos - 2016. godina

Bilten br. 18

Naslovница je pozivnica naše volonterke Nerdžis da se mladi pridruže volontiranju u našem udruženju. Njena poruka je: „Lotosiraj i ti!“. To je već 2015. godina i značajan segment u ovom periodu je rad sa dječakom Ismailom Zulfićem koji je rođen bez obadvije ruke. Snjim smo radili na razvijanju noge i

prstiju stopala da preuzmu funkciju šaka. Ismail se 2017. godine vratio iz Hrvatske sa zlatnom medaljom za plivanje invalidnih osoba.

Bilten br. 19

Naslovnica prikazuje skulpturu koju je Lotos dobio kao nagradu za društveni angažman 2016. godine u projektu UN za Bosnu i Hercegovinu sa naslovom „Razlike inspirišu“.

Bilten br. 20

Fragment starinskog zlatoveza je metafora za rad koji smo obavljali od 1992. godine na čuvanju i unapređenju mentalnog zdravlja djece, omladine i odraslih osoba u našoj zajednici.

U cijelom našem radu i postojanju nastojimo da stvaramo holding situaciju u kojoj se mladima daje iluzija sigurnosti i omogućuje da iznesu svoj problem. Donald Winnicott naglašava da podržavajuća okolina ili po njegovim riječima eko-psihološki prostor omogućava da se razvija terapija. U stručnom smislu cilj igri, crteža je razvijanje dobrog transfera (tj. reinvesticiju libida na primarne objekte) a time i olakšavanje psiholoških problema koji su doveli naše korisnike u Lotos.

I na kraju dozvolite našim juniorima, volonterima da pozdrave sve učesnike ovog skupa a naročito veterane koji su doprinjeli razvoju pedijatrije u Bosni i Hercegovini.

Ovaj tekst je prenesen iuz Biltena broj 23 iz 2020. godine.

Sve Vas lijepo pozdravljam

Moje ime je Mirjana Puđa. Volontiram u udruženju LOTOS već 20 godina a zadnje 3 godine sam i predsjednica udruženja. Prije dvadesatak godina moj je život (ili mi se barem tako činilo) bio pakao, bilo je previše bola, patnje, tuge i nesreće, da bi se više moglo podnijeti. Poslije više neuspješnih pokušaja da podjelim te svoje osjećaje, odlučila sam da bi, najbolje bilo prekinuti sve to i skončati samoubistvom. Ipak viša svijest je imala druge planove za mene, i dovela me u LOTOS. Zapravo tada kada sam stupila u prostor udruženja, nisam znala zašto sam tu. Samo sam htjela pobjeći od svega i pitala sam: „Znate li neku staru osobu koja živi sama, i da joj treba tuđa njega“? Ja sam spremna biti na usluzi besplatno, samo da mi se da krov nad glavom i malo hrane. Odgovorili su mi, da se ne bave starim licima, ali da sjednjem i predahnem. Tada je iz mene prokuljao sav jad skupljen svih mojih 35 godina i započeo plač koji je trajao narednih sat vremena. Tako sam došla i sutradan i ponovo sam plakala i još narednih deset dana. Poslije mi je prijateljica, inače isto volonterka u LOTOSU rekla, da je svaki put kada bi došla u udruženje zatekla ženu koja plače, i bila je u čudu kako neko može toliko plakati. I ja sam tako isplakala sam bol i tugu koja je bila prevršila čašu života. S vremenom sam postala volonterka u LOTOSU. Nedugo poslije, me je dr. Ajša pozvala da je pratim na obilježavanju Dana Mentalnog zdravlja. Došla sam ne znajući šta tu radim, ali Viša svijest je već postavila znakove na mome novom putu i trebalo je samo da ih slijedim. Tog dana je gost, na tom skupu, bio i jedan gospodin iz Danske. On je javno govorio o svom mentalnom zdravlju, odnosno o dijagnozi mentalnog poremećaja i njegovim uspješnim nošenjem tog bremena. Bila sam oduševljena, jer do tada sam ljude sa mentalnim poremećajima zamišljala zatvorene u institucijama, nesposobne za bilo kakav rad.

I tako evo me sada ovdje pred Vama, poslije dvadeset godina moga puta. Nemam formalno obrazovanje potrebno da bih se nazvala psihologom, ali imam veliko lično iskustvo, nebrojene pročitane stručne literature i dugogodišnji volonterski rad sa osobama kojima je breme života postalo preteško. Postala sam Simun Cirenc koji je Isusu pomogao ponijeti križ života dio puta. LOTOS je mjesto ili bolje reći osoba u liku dr. Ajše, u kojem možete doći bez uputnice i bez birokratije koja nekad zna biti baš zamršena. To je mjesto vrlo jednostavno, obično, na vrlo jednostavnom mjestu za doći. Otvorena vrata vas pozivaju da bez straha uđete i izručite svoju bol, a dr Ajša kao NAJ - instrument napravljen od trske, o kojem je pisao veliki Rumi, propusti kroz sebe tu vašu bol i od nje napravi predivnu melodiju Vašeg života.

U ovom vremenu, kada se NVO bore za finansijsku podršku i projekte u kojim je bitno da imate odgovarajući broj korisnika, kako bi im bila pružena materijalna podrška, LOTOS opstaje i nastavlja neumorno

postojati, jer to nije samo institucija već duša ovog grada. Tu se nauči ne suditi nikome, vidjeti ljude kao dobre, bez obzira što se na prvi pogled ne čine takvi. Opet ču se pozvati na velikog Rumija. Išao je tako putem, a za njim njegovi učenici upijajući svaku njegovu riječ. Naišli su na jarak u kojem je ležao jedan pijanac, svi učenici su se odmakli zgražajući se na pijanca, a Rumi je prišao pijancu, okrenuo se svojim učenicima, i rekao: „Vidite li ovog čovjeka, ovo sam mogao biti ja da sam imao njegov životni put..”

Budimo veliki, nemojmo suditi, izadimo pronaći prijatelje kojima možemo isplakati svoju bol, ispričati svoje tuge i svoje strahove. Oslobodimo se tog nepotrebnog tereta. I za kraj, iskopajmo iz podsvjesti svoje duboko zakopane traume i raščistimo taj krš, kako bi smo stvorili proctor za nova ljepša sjećanja i iskustva. Na žalost savremena medicina, bez obzira na napredak u svakoj oblasti, nije baš previše napredovala, to pokazuje sve veći broj bolesti, pretrpane bolnice i ambulante porodične medicine. Uzroci problema su to sto se medicina bavi simptomima a ne korjenskim uzrocima odakle dolaze sve bolesti, a to je trauma koja je mlinski kamen oko vrata svakog čovjeka. Oslobodivši se traume, oslobađamo se sputanosti naše duše da poleti u svoj svojoj širini, ljepoti, veličini i postigne maksimum ljubavi koja nam je obećana od Boga.

Sa velikim poštovanjem

Mirjana Puđa

Zdravo,
ja se zovem Nađa. Imam četiri ipogodine.

Danas je moj prvi dan u vrtiću. Jutros me je tata doveo vrlo rano. On radi od 7 sati pa sam morala ustati vrlo rano. Nije mi bilo teško ustati jer sam jedva čekala da vidim to novo mjesto i drugare koji tu dolaze. Tata i mama su mi već pokazali zgradu vrtića i mama mi je rekla da je iona tu dolazila kad je bila kaoja sada.

Mene nije strah jer znam da me mama i tata vole i da me nikad ne bi ostavili na mjestu koje nije sigurno za mene. lako sam mala znam da mama i tata moraju ići na posao da zarade novac kako bi mi kupili sve lijepestvari koje želim.

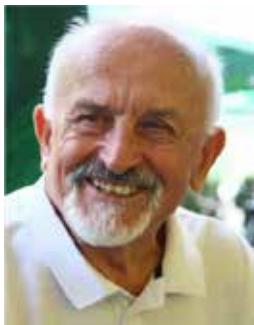
Tako sam došla i upoznala tetu koja će me čuvati. Mogu vam reći da mi se sviđa ta teta jer je mlada, lijepa i jako liči na moju strinu Lejlu koju jako volim.

Taman kad sam pregledala sve, teta me pozvala da izađem sa njom jer je došla moja baka da mi poželi sretan prvi dan u vrtiću. Moja baka je prespavala paje propustila moj ulazak. Važno je da je došla. Donijela mi je jedno crveno srce puno slatkiša i rekla je: „Evo ti ovo srce, to je tvoje srce! Otvori ga kad uđeš u vrtić i podijeli slatkiše. Iz njega svojim drugarima, svakom pojedan, nemoj dati sve, ostavi u svom srcu nešto i za sebe. Srce dobro čuvaj da možeš u njega stavljati sve lijepesvarčice za uspomenu.

Još je rekla da me jako voli a ja sam njoj rekla: „Vuauu i ja volim tebe. Samo nisam je zagrlila jer je jela bijelog Iuka paje baš zaudarala. Ha ha ha! Ona zna da je volim i da ne treba da se brinem zbog zagrljaja i tih trica.

To je bio moj prvi dan u vrtiću. Jako mi se sviđa sve a posebno moji drugari koji su svi mojih godina pa se baš dobro razumijemo. Eto toliko za sada. Pisat ću vam ponovo kad budem krenula u školu. Sigurna sam da će moja baka i tada napraviti neko iznenadenje za mene. Nadam se da neće jesti bijelog Iuka (§)

NAĐA

Ode Boško

Boško Kukolj, dječiji hirurg je govorio da smo mi dinosauri. Ali eto i dinosauri nažalost odlaze.

Sa Boškom sam bila dobar kolega i iskreni prijatelj više od 50 godina. Kada sam bila u bolnici (u toku specijalizacije na dječjem odjelu) i kada je trebalo nekom dojenčetu preparirati venu radi infuzije u gluho doba noći odmah je dolazio i nikada nije bio mrzovoljan što je pozvan.

1937 – 2022.

Van bolnice smo pričali o vaspitanju djece, roditeljskim problemima i fan tazijama i uvijek nam je bilo ugodno.

Razgovarali smo i o obrezivanju muške djece i diskutirali o biblijskoj priči o savezu Abrahama (Ibrahima) i obrezivanju njega i njegove porodice i svih robova. Boško je govorio da mu je baka čitala tekstove iz biblije, ali priču o Lotu i njegovim kćerkama nije mogao da akceptira ni na nivou bajke i nije podnosio ideju i poruku o tom kazivanju.

U ratu je imao mnogo teških situacija sa teško ranjenom djecom. Kada je trebao skidati ugljenisane dijelove ruku i jedne noge malog Mirsada vodao je sa kolegom dr. Hercegovcem cijeli dan po gradu i plakao.

Malog Kristijana koji je ostao bez nosa, bez ušiju, bez šaka vodao je sa sobom svojoj kući na utakmice, treninge i druge manifestacije. Kada je Kristijan odrastao i otišao u Ameriku nazvao bi telefonom i pitao: „Boško pa zar si još živ, zar nisi do sada umro“. U međuvremenu Kristijan je dobio operativnim putem novo lice (nos, uši, neke kuke umjesto šaka) sin dr. Kukolja Vedran sreo ga je prije 3 godine.

I eto završava se i ovaj oktobar u kome je i Dan Lotosa a mi nastavljamo čitajući zajedničku knjigu „Leptir“ koja je jedinstvena na području Balkana a možda i šire.

Boškov „privatni prostor“ bio je nazvan mutvak. U njemu su bili svi potrebni i nepotrebni papiri, bilježnice i knjige. Njegova djeca kada budu pospremala mutvak će tek upoznati ljepote svoga oca. Nažalost kao i sva druga djeca i ona će dio te papirne dokumentacije pobacati.

Ne smijemo plakati jer Boško to ne bi volio, idemo dalje u život a raditi ćemo kao da je on pored nas i da se možemo konsultirati ili pričati vesele priče svaki dan.

Dr. Aiša Smailbegović – Hadžihalilović sa porodicom i članovima udruženja Lotos i PPU „Sindibad“ Zenica

Novembar

- 4. novembar Dan potpisa Evropske konvencije o ljudskim pravima
- 16. novembar Međunarodni dan tolerancije
- 19.novembar Međunarodni dan borbe protiv nasilja i zloupotrebe djece
- 20. novembar Deklaracija o pravima djeteta (UN)
- 25. novembar Dan državnosti BiH
- 25. novembar Međunarodni Dan borbe protiv nasilja nad ženama i Dan Univerzalne konvencije o ljudskim pravima.
- 29.novembar Sjećanje na AVNOJ

Na radionici o toleranciji 16. novembra "glavnu ulogu" je imala lutka Afrika, koja je također već postala naša članica. Radionica je uspješno realizovana.

Iz arhive

November 14, 1994

Dear Dr. Alisa,

Thank you so much for your support and assistance in ensuring that the wheelchair basketball game was a success. The chocolate was enjoyed by the players and I truly appreciate the book you gave me. It was extremely thoughtful of you. Thank you also for attending the game and cheering on the players. The support from the non-disabled people at the game made all the difference between an O.K. day and a success. And last but not least, thank you for all the emotional and moral support you have given to me. You have been a source of inspiration for me through difficult times and a source of happiness lingering long after everytime we meet. I hope we will meet again under better conditions, peaceful conditions. Best wishes to you and your family. God bless you and thank you.

Sincerely,

Lissie

Do zdravlja i sportom

U subotu, 12. novembra u osnovnoj školi "Musa Cazim Čatić" odigrana je neobična košarkaška utakmica. Tim "Bosne" koji je sestinjavalo deset štikerika - paraplegičara Zavoda za medicinu rada, igrali su protiv zaposlenih u humanitarnoj organizaciji IRC. Rezultat, naftavno, nije bitan, ali je važno da su u ovoj odista borbenoj igri naši ranjenici pokazali izuzetnu snagu i volju, što, samim tim znači i uspešnost u njihovoj rehabilitaciji i povratku normalnim tokovima življenja.

Za ovo su zaslužni Liss Alisason, fizioterapeut i trener ove

equipe, te liječari Sanja Drljević i Jasminka Hodžić. Najmladi učešnik utakmice bio je Mahir Smrko, rođen 1980. god. u Zenici, te njegove kolege Amrudin Kajnaki i Elvir Spahić.

Ovu utakmicu uveličali su svojim programom mladi članovi projekta "Petar Pan", a predstavnik Muslimanskog omladinskog saveza Bosne i Hercegovine, Jasmin Beganović uručio je prigodne poklone učesnicima međa. Organizatori utakmice bili su Udruženje invalida Zenica i humanitarna organizacija IRC.

Vođeni opredjeljenjem za uspostavljanjem i održavanjem međusobne saradnje u oblastima od zajedničkog interesa, a u skladu sa odredbama Zakona o mladima FBiH 36/10, Zakona u udruženjima i fondacijama FBiH 45/02 i drugim pozitivnim zakonskim propisima, ovlašteni predstavnici dole navedenih udruženja potpisuju sljedeću

ZAJEDNIČKU IZJAVU

- ❖ Rad sa mladima jeste planirana, svrshodna i svjesna podrška mladima i zasniva se na njihovom dobrovoljnem učeštu. Udruženja potpisnice iskazuju namjeru da u skladu sa svojim kapacitetima i mogućnostima, a u koordinaciji sa Gradom Zenica, **unapređuju položaj mlađih** u Gradu Zenica.
- ❖ Udruženja potpisnice se opredjeljuju da u okviru neformalne mreže **razmjenjuju relevantne informacije** o radu sa mladima i djeluju u pravcu informiranja mlađih i jačanja njihovog uključenja u društveni život zajednice.
- ❖ Udruženja potpisnice izražavaju spremnost da, shodno potrebama, rad neformalne mreže u perspektivi preraste u formalno registrovano **Vijeće mlađih Grada Zenica**.
- ❖ Udruženja potpisnice iskazuju interes da budu uključene u proces **izrade i provođenja strategija prema mlađima u Gradu Zenica** sa ciljem doprinosa usvajanju i provođenju politike prema mladima i programa djehanja za mlađe koji najviše odgovaraju potrebama i pitanjima mlađih.
- ❖ Udruženja potpisnice iskazuju interes da se angažuju na **izradi i provedbi politika koje se posredno dotiču mlađih** i koje utiču na opći razvoj i prosperitet te opću društvenu dobrobit, kao i svim ostalim pitanjima koja se posredno odnose na mlađe.

U Zenici 16. novembra 2022. godine

Udruženja potpisnice

Naziv udruženja	Pečat i potpis ovlaštene osobe
1. Omladinstvo udruženje Reaktir	
2. Udruženje Kreativci	
3. Unija studenata UNIZE	
4. Letos	
5. Centar za mlade INPUT	
6. Kulturniq za platnje mladih (nodi Šerif)	
7. Uključivši se do kantona	
8. Savez izvodiča, Grada ZENICA	
9. Pratićemo! Međunarodna organizacija za	

Delegati potpisuju zajedničku izjavu

Mali Said je na našim izletima najradije trčao. Zato ga je Mirjana upisala u atletski klub Zenica. Tu je lijepo prihvaćen i fotografisan je sa našim atletskim zvijezdama. Lijevo je professor Kevelj Aziz, veteran koji se i danas takmiči kao i Amel Tuka mlad a zvijezda koji je stao desno.

SRETAN DAN DRŽAVNOSTI

International Organization for Migration (IOM)
The UN Migration Agency

CERTIFICATE OF COMPLETION

THIS IS TO CERTIFY THAT

Mirjana Puđa

SUCCESSFULLY COMPLETED THE IOM TRAINING
"PARENTS AGAINST VIOLENT EXTREMISM"

The three-module training, run over the course of six days, raises parents' awareness and knowledge on violent extremist risk factors and enhances the skills and confidence of parents to notice and respond to signs of radicalization that may lead to violent extremism.

MIRZA OMERHODZIC
Project Coordinator

TRENERI:

Amra Žike
Glasnost d.o.o.
Balkan S.

LAURA LUNGAROTTI
Chief of Mission - Country Representative
Western Balkans Sub-Regional Coordinator

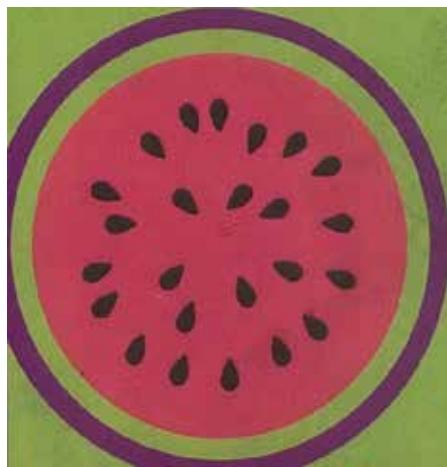
Funded by
UK Government

Decembar

- 3. decembar Međunarodni dan osoba sa invaliditetom
- 5. decembar Međunarodni dan volontera za ekonomski i socijalni razvoj
- 8. Dan sjećanja na stradanje žena u ratu u Bosni i Hercegovini
- 10. decembar Dan ljudskih prava, godišnjica potpisivanja Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka
- 30. decembar obilježavanje Nove godine u klubu LOTOS

Međunarodni dan volontera

Ova lubenica je simbol ženske mreže u Bosni Hercegovini. Sjemenke predstavljaju organizacije koje su se dobrovoljno pridružile mreži. Lotos je takođe clan ženske mreže.

KOALICIJA ORGANIZACIJA OSOBA SA INVALIDитетOM ZENИЧКО DOBOЈSKOG KANTONA
Prve zeničke brigade 13B, 72609 Zenica; ID broj: 4516990970009; E-mail: koosi.zdk@gmail.com; Tel/fax: 032
425 268, 032 205 700
Vakufska banka d.d. Sarajevo filijala Zenica: 1605010000083147

Udruženje „LOTOS“ Zenica

Predmet: Potvrda o članstvu u Koaliciji

Udruženje „LOTOS“ Zenica je član Koalicije organizacija osoba sa invaliditetom Zeničko – dobojskog kantona od decembra 2017. godine i aktivno učestvuje u radu i djelovanju Koalicije.

Zenica, maj 2021.

Predsjednik Skupštine

Harun Aliefendić

za Tad Šmeđa

Naš stručni tim 2022.

Đuvelek Aiša

profesorica Turskog jezika, poznavatelj internacionalne kuhinje.

Muračević Emina

je psihologica koja daje podršku sazrijevanju i kognitivnom razvoju naših korisnika. Ona je izvršna direktorica udruženja "Lotos"

Puđa Mirjana

je nutricionista, voditeljica praktičnog rada. Ona je i predsjednica Skupštine udruženja.

Smailbegović Hadžihalilović Aiša

je specijalista za dječije bolesti i magistar pedagoških nauka. Prim. dr. mr. sc. je sa svojim mužem utemeljitelj udruženja Lotos. Njen poseban interes je razvojna bihevioralna pedijatrija čiji je focus problem učenja i ponašanja.

Vasić Ivana

je diplomirana pravnica, sa izuzetnim talentom za pedagogiju i grupni rad. U šali kažemo da su je u Lotos donijele 2014. velike poplave.

U zdravlju i veselju puni altruizma i motivacije za nova saznanja iz oblasti humanističkih nauka završavamo ovu kalendarsku 2022. godinu.
U proteklom periodu smo realizirali ove projekte:

savjetovalište za mentalno zdravlje
okrugli sto – razgovori o spolnosti
pričaonica
susreti
arboretum
Bilten br. 25
pleti i prijateljstvo ispleti

U Novoj godini svim našim korisnicima, volonterima i saradnicima želimo uspjeh u radu, zadovoljstvo u radu i dobro zdravlje.

Prim.dr.mr.sci.
Aiša Smailbegović Hadžihalilović
Utemeljica udruženja Lotos

P.S.

U ovom biltenu prezentirali smo čitaocima samo dio naših aktivnosti.

Na kraju tekuće kalendarske 2022. godine možemo sa zadovoljstvom rezimirati naš rad i zaključiti da smo i ove godine uspješno realizirali sve naše planirane aktivnosti.

SRETNU I USPJEŠNU NOVU GODINU Happy and successful New year from Lotos

May the forthcoming holidays
be filled with peace
and may the New Year bring
joy and happiness
to you and yours.

Lotos

Želi Vam
Emina Hadžihalilović-Muračević psihologinja na edukaciji iz kognitivno
bihevioralne terapije, izvršna direktorica Udruženja.

Čestitkama za Novu Godinu pridružuju se i članovi našeg Upravnog
odbora.

Poruka na kraju ove godine.

Dragi roditelji i staratelji,

ljubite svoje dijete,
grlite svoje dijete, stalno,
neka se osjeća voljeno i zaštićeno,
neka dobro zna da su roditelji uz njega.

Ljubav se ne može dozirati i ne može se reći za danas je dosta, umorni smo.

Nemojte tući svoje dijete, ako je palo, ako je nešto razbilo, ako loše čita, ako loše piše, ako je dobilo jedinicu u školi a Vi želite peticu.

Samo uz jaku i neizmjernu ljubav dijete može izrasti u zrelu i pozitivnu ličnost.

Oslobodite svoje dijete strahova od Vas, od škole, jer će se u budućnosti bojati svoga momka - djevojke, svoga muža, svoga šefa i nikada neće biti u potpunosti JA.

Volite svoje dijete i pružajte mu podršku
u svakom trenutku !

Stručni tim Lotosa

ZAHVALNICA

Udruženje Lotos je neprofitna organizacija, zato nam je ugodna dužnost da zahvalimo svim pojedincima i organizacijama koji su nam svojim znanjem, svojim vremenom, svojim prostorom, savjetom, novcem, dobrovoljnim radom omogućili realizaciju naših ideja.

Emina
Hadžihalilović -Muračević
izvršna direktorica

Arnautović Pojskić Belma

Buro Sabina i Edin

CHIESA VALDESE unione delle chiese metodistee
valdesi

Comitato ISCOS Emilia Romagna – Italija

Diplomatic Winter Bazar

EKO-ETNA Zenica

Foto NINO

Grad Zenica

Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku FBiH (igre na sreću)

Halilović Behisa

Imamović Velida

Jurišić Dražen

Jurišić Ivana – Udruženje Robijaši

Kadić Benjamin i sar.

Kaser Roland

Kevelj Aziz

MABIS d.o.o. Usora

Marković Senada

Merhamet Zenica

Norveška, Vlada Kraljevine Norveške – UNDP

PERO d.o.o. Zenica

Prasko Subhija

Rayex d.o.o. Zenica

Smailbegović Anesa

Šahman Lamija

Šahman Fadil

Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK

Zeničko-dobojski kanton

Norwegian Embassy

Sc

LOTOS DANAS

je nestranačka, neprofitna organizacija koja realizira projekte iz oblasti mentalnog zdravlja. Finansira se simbolično po projektu, u suštini njeguje dobrovoljni rad svojih članova uz filozofiju da se svako dobro djelo nekada vrati.

LOTOS I MLADI

Lotos mladim ljudima ne može ponuditi zaposlenje ili stipendiju ali može pružiti mnogo stvari koje obogaćuju njihov duhovni život. Volonterima Lotosa je dostupna obimna literatura, mogućnost da realiziraju vlastite kreativne potencijale, učešće na različitim seminarima, konferencijama i na internacionalnim kampovima za mlade. Do sada su naši volonteri učestvovali na kampovima u Sloveniji, Austriji, Srbiji, Bugarskoj, Makedniji, Italiji, a profesor Vanesa imala je jednogodišnju stipendiju u Japanu.

Mladi u okvirima Lotosa stiču radnu disciplinu interdisciplinarna znanja, iskustvo u komunikaciji sa drugima i stiču niz drugih pozitivnih znanja i vještina.

U Lotosu su nastala 4 diplomska rada i bezbroj referata učenika osnovnih i srednjih škola.

Takođe Lotos je otvoren za volontere iz drugih zemalja pa smo do sada imali goste iz Danske, USA i Švedske.

Tim Lotosa

**Lotos njeguje multikulturu
Smanjuje tugu
Unutar porodice
Podiže samopoštovanje
Samopouzdanje kod djece i odraslih**

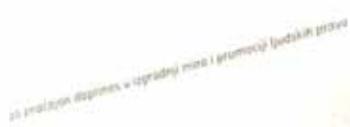
Međunarodne nagrade

2016.

2016.

2017.

Lotos i članovi Lotosa su dobili više nagrada za svoj socijalni angažman, promociju altruizma i dobrovoljnog rada.

27. juna 2016. godine naš zlatovez, rad dug više od dvije decenije je nagrađen skulpturom na kojoj piše "Razlike inspirišu". Nagrada je dobijena na trećoj konferenciji Platforme dijaloga koja se organizira u sklopu projekta Ujedinjenih nacija "Dijalog za budućnost", a u saradnji sa predsjedništvom Bosne i Hercegovine. Rezidentna koordinatorica UN u Bosni i Hercegovini Sezin Sinanoglu istaknula je kako je program fokusiran posebno na mlade - povećanju svijesti o njihovom utjecaju u dijaluču o politikama, na kulturu, te obrazovanje koje poboljšava društvenu koheziju. Nagradu je predao gospodin Bakir Izetbegović, a za Lotos je primila dr. Aiša Smailbegović Hadžihalilović

Članovi Lotosa su dobili više nagrada za svoj socijalni angažman, promociju altruizma i dobrovoljnog rada.